Työkansa, kaikkina arkipäivinä ilmestyvä köyhälistön äänenkannattaja, on jokaiselle Canadan suomalaiselle työläiselle välttämätön tietojen välittäjä

TYÖKANSA

Köyhälistön voimakkain ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa koyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voipi köyhälistön asiaa ajaa.

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

No. 179. — 1913. LAUANTAINA, ELOKUUN 2 P. — SATURDAY, AUGUST 2ND. VII:S VUOSIKERTA—VOL. VII

Kanadan rautatietyöläiset tyytymättömiä

Kolmetuhatta Grand Trunk rautatienkorjaajaa, "seksuunamiehistä", vaatii palkankorotusta.

Intercolonial rautatien työläiset vativat sovintolautakuntaa.

OTTAWA, Ont., heinäk. 31 p. — Grand Trunk rautatien kunnossapitäjät, "seksuunamiehet" vaativat yleistä palkankorotusta. Rautatietyöläisten union edustaja A. B. Lowe Detroitista on työdepartementiltä pyytänyt sovintolautakuntaa.

Tämä palkan korotusvaatimus koskee noin kolmeatuhatta miestä. Tähän ei kuulu Grand Trunk Pacificin työläiset.

Hallituksen omistaman rautatien työläiset vaativat sovintolautakuntaa.

Intercolonial rautatietyöläisten puolesta on rautatietyöläisten union presidentti A. Mosher jättänyt työdepartementille pyynnön sovintolautakunnan nimittämisestä ratkaisemaan työläisten ja rautatien johdon välille syntyneet riitaisuudet, jotka koskevat palkankorotusta ja sääntöjen muutoksia. Pyyntö on tehnyt vanhan sovintoasetuksen eikä uuden teollisuus riitojen sovitusasetuksen nojalla siitä syystä että hallituksen rautatie kuuluu vanhan asetuksen alaiseksi. Työministeri ei ole vielä antanut päätöstään asiassa. Tien liikejohtaja Gutelius sanoo että hän ei vastusta sovintolautakuntaa, mutta ainoa sille kuuluva asia on josko kirjurit saavat kuulua unioon.

Työnjohtajat pakkoluovuttaneet juomarahoja

Montrealin kaupungin palveluksessa olevat tietyön johtajat ovat perineet lahjuksia työhön pyrkiviltä ehtona työhön pääsemiselle.

MONTREAL, Que., heinäk. 30 p. — Kaksikymmentä-kuusi vannotettua todistusta on kaupungin tietyönjohtajia vastaan siitä että he ovat työhönpyrkiviltä perineet lahjuksia ja oikeusjuttu tullaan heitä vastaan nostamaan. Nämä pakkoluovuttajat ovat etupäässä luovutuksiaan tehneet maankielitä osaamattomien siirtolaisten keskuudessa ja sieltä tänne maan

AIKOO TUTKIA "TUPLAJUUTA".

BOSTON, Mass., heinäk. 31 p. — Thomas Mann, joka viimevuonna johti Englannin suurta hiilikaivoslakkoa, saapui Bostoniin eilen Francisco-laivalla. Mann aikoo tutkia Industrial Workers of Worldin menettelytapoja.

Vetäkää tilille pääsyyllinen

Montrealissa on kahden viikon ajalla kuollut 346 alle yhden ikävuoden vanhaa lasta.

Pääsyyllinen tähän hirvittävään teurastukseen on kapitalismi, joka riistää työväestöltä elämisen mahdollisuudet.

MONTREAL, Que., heinäk. 31 p. — Montrealissa viimeviikolla kuoli sataviisikymmentä lasta, jotka olivat alle yhden ikävuoden ja edellisellä viikolla kuoli kaksisataa-neljätoista. Viime viikolla kaikkiaan kuoli 273 henkilöä eli 33 enemmän kuin syntyi.

Syynä näin suureen kuolevaisuuteen on se että kuumien ilmojen vallitessa köyhemmät asukkaat eivät voi ostaa jäätä ja pitää ruoka-aineita pilaantumattomina. Samoin kuumien ilmojen vallitessa kurjat hökkelit muuttuvat oikeiksi saastaisiksi luoliksi, joista jo kauas löyhkää ilettävä löyhkä. Köyhien korttelit ovat vielä liiaksi alavilla paikoilla, joten se puolestaan lisää saastaisuutta.

Kaikella tavalla kapitalismi ruhjoo ihmiselämää, mutta kaikista saatanallisinta on se että vasta luotu elämäkin joutuu sen pedon raadeltavaksi.

Ja tämä olotila jatkuu niin kauan kuin sen työväestö sallii jatkua.

Kamala junarikko

Työläiset tehneet lakon protesteeraten tovereidensa murskaamista vastaan.

DULUTH, Minn., elok. 1 p. — Kolme miestä tiettävästi kuoli ja neljä pahoin loukkaantui, sekä kaksikymmentä on kadoksissa, mahdollisesti hukkuneet kun ooarijunat törmäsivät yhteen Allouez tokalla Superiorin, Wis., lähistöllä viime yönä.. Miehet, jotka kuolettavasti loukkaantuivat eivät eläne päiväkään.

Suuttuneina tästä joukkomurhasta 250 tokkatyöläistä tekivät lakon. Onnettomuus johtui huolimattomasta vaihteen hoidosta. Yhdeksuna juna ajoi seisovaan junaan peittäen miehet oorilla. Muutaman minuutin kuluessa oli paikalla satoja miehiä hurjasti kaivaen tovereitaan esiin.

Kaikki kaupungin sairasvau-

Kuparialueen kaivostyöläisten lakko

Kaivosyhtiöiden sanomalehdet ja kätyrit edelleen levittävät juttujaan toimien provokaattoreina. — Dynamiittivarkauksista puhutaan ja miehiä vangitaan.

CALUET, Mich., elok. 1 p. — Kaivosyhtiöiden apurit ja sanomalehdet ovat koko lakon ajan keksineet ja levittäneet mitä kamalimpia juttuja kuinka lakkolaiset muka aikovat tehdä rynnäkköjä, ja hävitysretkiä kaivannoille sekä, tietysti, käyttää dynamiittia retkillään. Nyt taas kerrotaan, että Hancock kaivannolta on kadonnut dynamiittia ja eräältä Red Jacketissa vangitulta mieheltä (!) "löydettiin" dynamiittia. Näiden kertomusten johdosta on kenraali Abbey katsonut olevan muka tarpeellista vahvistaa sotaväen asemia ja laittaa kaikki entistä parempaan kuntoon "sen" hirveän kapinan varalta.

Kolmannen jalkaväkiosaston sairaalakunta komennettiin myös palvelukseen ja sen miehet on varustettu revolvereilla ja mellakkanuijilla, jotta mellakka saisi nähtavamman luonteen. Senlisäksi joukko Quineyn törmälle asetetun "A" patterin miehiä sekä tykkejä tuotiin Hancockista Calumetiin jalkaväen tilalle, joka lähetettiin lujittamaan muutamia ulkokomentoja.

Tänä aamuna vangittiin eräs teinenkin mies kun kuultiin uhkauksia, että on aiottu räjäyttää ilmaan sköäppien asuntoja South Lleclassa.

Kiinan sisällissota

HONGKONG, elok. 1 p. — Kenraali Lung, hallituksen joukkojen komentaja Kwang-si maakunnassa on vallottanut Shiu-hingin kaupungin Länsi-joen varrella, sekä tykkivene Tai Keng'in, joka oli kapinallisten hallussa. Kulku- ja tiedonantoyhteys Shams-huin kanssa on katkennut.

Joukkoja on lähetetty estämään kenraali Lungin etenemistä, mutta Kantonin kaupungissa vallitsee pakokauhu. Väestö vaeltaa pois kaupungista suunnattomissa joukoissa ja kaikki liikkeet ovat seisauksissa.

SOTAHERROJEN LAHJOMISJUTUT SAKSASSA.

BERLIINI, heinäk. 31 p. — Sotaoikeus tänään kokoontui pohtimaan niitä paljastuksia, joita tri Karl Liebknecht, sosialistipuolueen edustaja teki valtiopäivillä viime huhtikuun 18 p:nä Saksan armeijavirkailijoita vastaan, syytäen heitä lahjojen ottamisesta

100 VANKIA PÄÄSTETÄÄN HETI IRRALLEEN.

OLYMPIA, Wash., 23 p. heinäk. — Valtion vankiloiden johtokunta on päättänyt että Moroe ojennuslaitoksesta tullaan elokuun 1 p. vapaaksi laskemaan 100 ojennettavana ollutta sinne pienemmistä rikoksista tuomittua nuorukaista. Tämä on suurin lukumäärä kuin mitä koskaan ennen on yhdellä kertaa laitoksesta lähetetty vapauteen.

Suffragettivaino Englannissa

Useita suffragetteja taas tuomittu sakkoihin ja vankeusrangaistuksiin.

Mrs. Rigby sanoo pääministerin olleen juovuksissa virkatehtävissään.

LIVERPOOL, heinäk. 30 p. — Suffragetti Mrs. Edith Rigby, joka eilen tunnusti polttaneensa Sir W. H. Leverin maasetukartanon hiljattain ja asettaneensa Liverpoolin pörssirakennukseen pommin joka räjähti, t. k. viidentenä päivänä, sanoi kun hänet tuomittiin yhdeksän kuukauden vankeuteen m. m. seuraavasti:

"Kun minä tein tämän ilkityön minä en ollut juovuksissa, eikä neiti Emily Davison vainaja liioin ollut juovuksissa kun hän pysäytti kuninkaan hevosen Epsomin kilpailuissa, mutta pääministeri oli juovuksissa kun hän hylkäsi naisten äänioikeuslakiehdotuksen."

LONTOO, heinäk. 31 p. — Dulcie West tuomittiin tänään yhden kuukauden vankeuteen Bow-kadun poliisioikeudessa akkunoiden särkemisestä äskeisen suffragettien mielenosoituksen aikana.

Lontoon länsipäässä tapahtui viime yönä kumminkin näytös. Hollowayn vankilan viranomaiset tahtoivat väliaikaisesti vapauttaa erään suffragetin ja syömälakkoisen, Mrs. Mary Wymanin, viime kevännä hyväksytyn "kissa ja hiiri asetuksen" nojalla. Nainen kuitenkin kieltäytyi lähtemästä vankilasta, jollei hänet ehdottomasti vapautettu ja silloin hänet lähetettiin länsipään hoitokotiin. Saavuttuaan sinne hän jyrkästi kieltäytyi menemästä sisälle ja istui portaalla iltapäivästä puoleen yöhön asti sympatiseeraajien ja uteliaiden katsojien ympäröimänä.

Huolimatta kaikista poliisin houkutteluista ja uhkauksist Mrs. Wayman ei suostunut tulemaan sisälle. Sen jälkeen hänet lähetettiin sairasvaunuilla poliisiasemalle ja sieltä Kensingtoonin

Unionistiko harjottanut saboteesia

Ontarion poliisiviranomaiset ovat vanginneet rautarakennustyöläisen organiseeraajan Stead Gamblen ja sanovat hänen tehneen laittomia tekoja.

TORONTO, Ont., heinäk. 30 p. — Maakunnan salapoliisit ovat vanginneet Structual Iron Workers Union organiseeraajan Stead Gamblen ja väittävät että hän on hävittänyt omaisuutta ja tehnyt vielä pahempaakin. Poliisin kertomuksen mukaan Gamblen olisi pitänyt Canadian Pacificin siltarakennuksella Dixien luona hapolla pilata nostoköysi ja täten vaarantaa rikkurien elämää. Poliisi ilmottaa että vangitun miehen tekoja ovat salapoliisit useita viikkoja seuranneet ja saaneet todistuksia hänen rikollisista toimistaan.

Tuleva oikeusjuttu kai paljastaa missä määrin poliisin väitteissä on perää. Voipi juttu olla pelkkää provokatsionia ja poliisien ponnakin.

TIETOJA HALLITUKSEN PÄÄMAJASTA.

OTTAWA, Ont., heinäk. 31 p.— Hallituksen nimittämä arkkitehtikomitea on saanut valmiiksi uusien departementtirakennusten luonnokset ja jättänyt ne kilpailtavaksi kaikille viivalijoille yli kuningaskunnan. Ainakin kaksi uutta rakennusta tulee rakennettavaksi, mutta mahdollisesti kolmas oikeuslaitoksia varten. Nämä rakennukset tulevat maksamaan noin viisi miljoonaa dollaria. Kunden parhaimman piirustuksen laatijan annetaan yksityiskohtaisemmasti kehittää piirustuksensa ja se kaikki saavat $3,000. Parhaimman piirustuksen laatija saa superitentin "jobin" ja viisi prosenttia palkkaa koko rakennusarviosta.

Alueen hinnasta mille nämä rakennukset aijotaan rakentaa on tullut riitaa, sillä sen omistajat ahtovat kiskoa paljon enemmän kuin hallitus tarjoaa. Hallituskin on alueesta tarjonnut $2,500,000 ja $1,000,000 jo maksanutkin. Riita tulee ratkastavaksi oikeuslaitoksessa.

Meri- ja kalastusdepartementin saamien tietojen mukaan kuluneena purjehduskautena on ollut paljon vähemmän merionnettomuuksia Canadan järvillä ja joilla. Tämä on johtunut siitä että departementti on pakottanut aluksia paremmin noudattamaan nyt kuin ennen. Seurauksena Titanicin hirvöstä Canadakin laati uusia turvallisuussäädöksiä ja pakotti niitä tarkemmin noudattamaan. Usei-

TYÖVÄENPUOLUEEN EDUSTAJA KUOLLUT.

LONTOO, Elok. 1 p. — Chesterfieldin edustajan paikka parlamentissä jäi avoimeksi tänään kun työväenpuolueen edustaja James Hasley kuoli tänään 71 vuoden ikäisenä.

Ihmisvarkaita Torontossa

Varkaat ajoivat automobiilii. — Varkaista ja lapsista ei ole saatu mitään tietoa.

TORONTO, Ont., heinäk. 30 p. — Eilen iltapäivällä Allan puistossa vietiin kaksi leikkivää lasta, Beatrice Winder, yksitoista vuotias ja Gladys Cunningham, kaksitoista vuotias. Automobiilissä, johonka lapset vietiin oli mies ja nainen. Lapset houkuteltiin autoon ja kun he olivat siihen päässeet, niin auto lähti ajamaan täydellä vauhdilla. Varkaista ja lapsista ei ole kuulunut mitään huolimatta siitä että poliisi koettaa päästä varkaitten jäljille.

Manitoba on huimaavasti kehittynyt

OTTAWA, Ont., heinäk. 31 p. — Sensustoimisto on juuri julkaissut v. 1911 sensuksen nojaavan Manitoban kasvua käsittelevän bulletiinin.

Maakunnan maaseutuväestö v. 1891 oli ainoastaan 11,479, v:na 1901 se oli jo noussut 187,738 ja v. 1911 225,249. Viimeisinä vuosina maasentuväestön lisääntyminen ei ole ollut niin suuri prosenttiin nähden kuin koko maakunnan väestön lisääntyminen. V. 1891 maasentuväestöä oli 7,31 pros. koko asukasluvusta, v. 1901 73.38 pros. ja v. 1911 56.02 pros. Maaseutuväestö kumminkin v:na 1911 oli 38 henkilöä suurempi kuin koko asukasluku v. 1901.

V. 1911 oli maata haltuun otettu 12,367,355 eekkeriä, v. 1901 3 843,347 ja 1891 5,228,272. V. 1911 haltuun otettu maa käsitti 30.40 pros. koko maakunnasta tai 8.33 pros. nykyisestä maakunnan alucesta. (Viime vuonna maakunnan alne laajennettiin).

Vuonna 1911 oli 46,347 maanviljaloa, joista 38,825 tai 83 pros. oli hallussaan maata enemmän kuin 100 eekkeriä jokaiselta; v. 1901 oli 32,495 maalaistaloa, joilla 29,598 tai 76 pros. oli enemmän kuin 100 eekkeriä maata kullakin. Viljelty maan ala lisääntyi v. 1901 3,995,000 eekkeristä v. v. 1911 6,726,582 eekkeriin tai 69.26 pros. kymmenessä vuodessa.

Viljan kasvussa v:na 1900 oli 2,756.106 eekkeriä ja v. 1910 4,688,611 tai kymmenessä vuodessa 69.39 pros.

Tämä on ihmeellistä kapitalismin riemumarssia, jota ei kauaa

Mexicon jakamista edelleen suunnitellaan

Euroopan suurvallat vaativat Yhdysvaltoja lähettämään armeijansa Mexicoon heti. — Sotalaivoja keskitetään lähelle Mexicon rannikkoa.

WASHINGTON, D. C., elok. 1 p. — Suurvaltojen edustajat Washingtonissa edelleen pontevasti vaativat Yhdysvaltain hallitusta ryhtymään tarmokkaisin toimenpiteisiin levottomuuksien kukistamiseksi ja ulkomaalaisten hengen ja omaisuuksien turvaamiseksi Mexicossa.

Valkeassa talossa on oltu niin hiljaa kuin suinkin ilmottamatta minkälaisia vaatimuksia suurvallat ovat tehneet Mexicon suhteen. Julkisesti on tiedetty vain sen verran, että Ranska on tehnyt sangen vaateliaita esityksiä ja ehkä tämän vuoksi presidentti kutsui lähettiläs Wilsonin pois Mexicosta. Hallitusvirkailijat Washingtonissa ovat tulkinneet näiden protestien tarkoittavan:

Että Yhdysvaltojen tulee lopettaa verilöylyt ja ulkomaalaisten omaisuuksien hävittäminen Mexicossa koska se n. s. Monroe-oppinsa julistuksella on tekeytynyt melkein koko Amerikan suojelijaksi ja ylivalvojaksi. Jos Yhdysvallat ei sitä tee, Euroopan valtat tulevat lähettämään sotalaivoja ja joukkojaan pitääkseen huolta edustaan.

Neljä ranskalaista sotalaivaa on lähellä Vera Cruz'ia ja neljä saksalaista sotalaivaa Carribeanssa.

Useita Englannin sotalaivoja on Länsi-Indian vesillä ja kaksi englantilaista risteilijää on parin päivän matkan päässä Mexicon länsirannikolta.

Italia myöskin on lähettänyt useita risteilijöitä asemiin, joista ne voivat pian hyökätä Mexicon vesille.

Kuumuus tappaa ihmisiä Yhdysvalloissa

DETROIT, Mich., heinäk. 31 p. — Terveyslautakunnalle tänään ilmotettiin ankaran kuumuuden tappaneen neljätoista henkilöä. Uhreista on kymmenen nuorta lasta. Kello kaksi oli hallituksen asemalla lämpö 98 astetta.

CHICAGO, Ill., heinäk. 31 p. — Eilen yli keskivaltioden oli hyvin kuuma ilma, nousten lämpö useissa paikoissa aina 106 asteeseen. Tämpöaalto ulottuu Kalliovuo-

Tietyöläiset tyytymättomia

Kolmetuhatta Grand Trunk rautatienkorjaajaa, "seksuunamiestä", vaatii palkankorotusta.

Intercolonial rautatien työläiset vativat sovintolautakuntaa.

OTTAWA, Ont., heinäk. 31 p. — Grand Trunk rautatien kunnossapitäjät, "seksuunamiehet" vaativat yleistä palkankorotusta. Rautatietyöläisten union edustaja A. B. Lowe Detroitista on työdepartementiltä pyytänyt sovintolautakuntaa.

Tämä palkan korotusvaatimus koskee noin kolmeatuhatta miestä. Tähän ei kuulu Grand Trunk Pacificin työläiset.

Hallituksen omistaman rautatien työläiset vaativat sovintolautakuntaa.

Intercolonial rautatietyöläisten puolesta on rautatietyöläisten union presidentti A. Mosher jättänyt työdepartementille pyynnön sovintolautakunnan nimittämisestä ratkaisemaan työläisten ja rautatien johdon välille syntyneet riitakysymukset, jotka koskevat palkankorotusta ja sääntöjen muutoksia. Pyyntö on tehnyt vanhan sovintoasetuksen eikä uuden teollisuus riitojen sovitusasetuksen nojalla siitä syystä että hallituksen rautatie kuuluu vanhan asetuksen alaiseksi. Työministeri ei ole vielä antanut päätöstään asiassa. Tien liikejohtaja Gutelius sanoo että hän ei vastusta sovintolautakuntaa, mutta ainoa sille kuuluva asia on josko kirjurit saavat kuulua unioon.

Työnjohtajat pakkoluovuttaneet juomarahoja

Montrealin kaupungin palveluksessa olevat tietyön johtajat ovat perineet lahjuksia työhön pyrkiviltä ehtona työhön pääsemiselle.

MONTREAL, Que., heinäk. 30 p. — Kaksikymmentä-kuusi vannotettua todistusta on kaupungin tietyönjohtajia vastaan siitä että he ovat työhönpyrkiviltä perineet lahjuksia ja oikeusjuttu tullaan heitä vastaan nostamaan. Nämä pakkoluovuttajat ovat etupäässä luovutuksiaan tehneet maankielttä osaamattomien siirtolaisten keskuudessa, jotka eivät tunne maan tapoja ja voi tiedustella asioita.

Kapitalismi on syyllinen tähänkin surkuteltavaan ilmiöön. Työlässillä on kilpailua työvoimansa myymisestä ja tätä tehdessä täytyy antaa lahjojakin kun se auttaa. Toiselta puolen työnjohtajilla on tilaisuus käyttää hyväkseen tätä erittäin surkuteltavaa asiaa.

OSAAPAS OLLA SUURI OIKEALLA HETKELLÄ.

Joku aika sitten Ottawa Evening Journalissa sanottiin että postidepartementin työläiset hommaavat jotain lahjaa ylipostimestarille siitä hyvästä kun hän on työläisten aineellisen aseman parantamiseksi tehnyt. Nyt virkaatekevä ylipostimestari ilmottaa että ylipostimestari ei ota työläisiltä vastaan lahjaa.

kaivoslakkoa, saapui Bostoniin eilen Francisco-laivalla. Mann aikoo tutkia Industrial Workers of Worldin menettelytapoja.

Vetäkää tilille pääsyyllinen

Montrealissa on kahden viikon ajalla kuollut 346 alle yhden ikävuoden vanhaa lasta.

Pääsyyllinen tähän hirvittävään teurastukseen on kapitalismi, joka riistää työväestöltä elämisen mahdollisuudet.

MONTREAL, Que., heinäk. 31 p. — Montrealissa viimeviikolla kuoli satavitisikymmentä lasta, jotka olivat alle yhden ikävuoden ja edellisellä viikolla kuoli kaksistaa-neljätoista. Viime viikolla kaikkiaan kuoli 273 henkilöä eli 33 enemmän kuin syntyi.

Syynä näin suureen kuolevaisuuteen on se että kuumien ilmojen vallitessa köyhemmät asukkaat eivät voi ostaa jäätä ja pitää ruoka-aineita pilaantumattomina. Samoin kuumien ilmojen vallitessa kurjat hökkelit muuttuvat oikeiksi saastaisiksi luoliksi, joista jo kauas löyhkää ilettävä löyhkä. Köyhien korttelit ovat viclä liiaksi alavilla paikoilla, joten se puolestaan lisää saastaisuutta.

Kaikella tavalla kapitalismi ruhjoo ihmiselämää, mutta kaikista saatanallisinta on se että vasta luotu elämäkin joutuu sen pedon raadeltavaksi.

Ja tämä olotila jatkuu niin kauan kuin sen työväestö sallii jatkua.

Kamala junarikko

Työläiset tehneet lakon protesteeraten tovereidensa murskaamista vastaan.

DULUTH, Minn., elok. 1 p. — Kolme miestä tiettävästi kuoli ja neljä pahoin loukkaantui, sekä kaksikymmentä on kadoksissa, mahdollisesti hukkuneet, kun onnettomuus törmäsivät yhteen Allouez tokalla Superiorin, Wis., lähistöllä viime yönä.. Miehet, jotka kuolettavasti loukkaantuivat eivät eläne päivääkään.

Suuttuneina tästä joukkomurhasta 250 tokkatyöläistä tekivät lakon. Onnettomuus johtui huolimattomasta vaihteen hoidosta. Liikkuva juna ajoi seisovaan junaan peittäen miehet oorilla. Muutaman minuutin kuluessa oli paikalla satoja miehiä hurjasti kaivaen tovereitaan esiin.

Kaikki kaupungin sairasvaunut ja tusina lääkäreitä kutsuttiin onnettomuuspaikalle. Loukkaantuneet vietiin sairaalaan ja kuolleet koottiin vaihdehuoneeseen.

Kun ensimäinen ruumis löydettiin alkoi hämminki. Keskeyttäen työnsä 250 miestä ankarasti arvostelivat tapahtumaa, ja uhkasivat, mikäli liikkeenhoitajat väittävät, kostaa onnettomuuden. Kuolleiden ja loukkaantuneiden lesket sekä omaiset vielä riensivät tokalle lisäten häminkiä.

Liikkeenhoitajat käskivät miesten jatkaa töitä, mutta "ulkomaalaiset" kieltäytyivät. Ylimääräiset poliisit pantiin sitten vartioimaan tokkia.

Useat laivat tulevat myöhästymään jos liikkeenhoitajat eivät aikaansaa sovintoa lakkolaisten kanssa.

Kaivosyhtiöiden sanomalehdet ja kätyrit edelleen levittävät juttujaan toimien provokaattoreina. — Dynamiittivarkauksista puhutaan ja miehiä vangitaan.

CALUET, Mich., elok. 1 p. — Kaivosyhtiöiden apurit ja sanomalehdet ovat koko ajan keksineet ja levittäneet mitä kamalimpia juttuja kuinka lakkolaiset muka aikovat tehdä rynnäkköjä, ja hävitysretkiä kaivannoille sekä, tietysti, käyttää dynamiittia retkillään. Nyt taas kerrotaan, että Hancock kaivannolta on kadonnut dynamiittia ja eräältä Red Jacketissa vangitulta miehcltä (?) "löydettiin" dynamiittia. Näiden kertomusten johdosta on kenraali Abbey katsonut olevan muka tarpeellista vahvistaa sotaväen asemia ja laittaa kaikki entistä parempaan kuntoon "sen" hirveän kapinan varalta.

Kolmannen jalkaväkiosaston sairaalakunta komennettiin myös palvelukseen ja sen miehet on varustettu revolvereilla ja mellakkanuijilla, jotta mellakka saisi mahtavamman luoteen. Senlisäksi joukko Quineyn törmälle asetetun "A" patterin miehiä sekä tykkejä tuotiin Hancockista Calumettiin jalkaväen tilalle, joka lähetettiin lujittamaan muutamia ulkoasemia.

Tänä aamuna vangittiin eräs työmcnkin mies kun kuultiin uhkauksia, että on aiottu räjäyttää ilmaan sääppipien asuntoja South Leelassa.

Kiinan sisällissota

HONGKONG, elok. 1 p. — Kenraali Lung, hallituksen joukkojen komentaja Kwang-si maakunnassa on vallottanut Shiu-hingin kaupungin Länsi-joen varrella, sekä tykkivene Tai Kong'in, joka oli kapinallisten hallussa. Kulku- ja tiedonantoyhteys Shaus-huin kanssa on katkennut.

Joukkoja on lähetetty estämään kenraali Lungin etenemistä, mutta Kantonin kaupungissa vallitsee pakokauhu. Väestö vaeltaa pois kaupungista suunnattomissa joukoissa ja kaikki liikkeet ovat seisauksissa.

SOTAHERROJEN LAHJOMISJUTUT SAKSASSA.

BERLIINI, heinäk. 31 p — Sotaoikeus tänään kokoontui pohtimaan niitä paljastuksia, joita tri Karl Liebknecht, sosialistipuolueen edustaja teki valtiopäivillä viime huhtikuun 18 p:nä Saksan armeijavirkailijoita vastaan, syyttäen heitä lahjojen ottamisesta tykkiyhtiöiltä.

Neljä tykkiosaston virkailijaa tuotiin tuomarin eteen. He ovat luutnantit Rilian, Hinstan, Hoge ja Schleuder, joille oli uskottu asciden ja ampumavarojen hankintasopimuksien tekeminen. Ylikirjuri Pfeifer ja kaksi tykkiosaston aliupseeria olivat myös vankiaitiossa.

Tri Liebknecht ankarasti arvosteli sotavarustelua ja sanoi että aseyhtiöt lahjovat armeijavirkailijoita ja levittävät suunnattomia juttuja sodanuhasta, jotta hallitus käyttäisi enemmän rahaa varustautumiseen.

Siviilihenkilöt, joiden väitetään toimineen yhtiöiden lahja-asiamiehinä, sekä yhtiöitten johtokuntien jäsenet tulevat kuulusteltaviksi myöhemmin rikosoikeudessa.

Suffragettivaino Englannissa

Useita suffragetteja taas tuomittu sakkoihin ja vankeusrangaistuksiin.

Mrs. Rigby sanoo pääministerin olleen juovuksissa virkatehtävissään.

LIVERPOOL, heinäk. 30 p. — Suffragetti Mrs. Edith Rigby, jota eilen tunnusti polttaneensa Sir W. H. Leverin maasecutukartanon hiljattain ja asettaneensa Liverpoolin pörssirakennukseen pommin joka räjähti, t. k. viidentenä päivänä, sanoi kun hänet tuomittiin yhdeksän kuukauden vankeuteen m. m. seuraavasti:

"Kun minä tein tämän ilkityön minä en ollut juovuksissa, eikä neiti Emily Davison vainaja liioin ollut juovuksissa kun hän pysäytti kuninkaan hevosen Epsomin kilpailuissa, mutta pääministeri oli juovuksissa kun hän hylkäsi naisten äänioikeuslakiehdotuksen."

LONTOO, heinäk. 31 p. — Dulcie West tuomittiin tänään yhden kuukauden vankeuteen Bow-kadun poliisioikeudessa akkunoiden särkemisestä äskeisen suffragettien mielenosoituksen aikana.

Lontoon länsipäissä tapahtui viime yönä kummallinen näytös. Holloway vankilan viranomaiset tahtoivat väliaikaisesti vapauttaa erään suffragetin ja syömälakkoisen, Mrs. Mary Wymanin, viime kevännä hyväksytyn "kissa ja hiiri asetuksen" nojalla. Naisen kuitenkin kieltäytyi lähtemästä vankilasta, jollei häntä ehdottomasti vapautettu ja silloin hänet lähetettiin länsipään hoitokotiin. Saavuttuaan sinne hän jyrkästi kieltäytyi menemästä sisälle ja istui portaalla iltapäivästä puoleen yöhön asti sympatiseeraajien ja uteliaiden katsojien ympäröimänä.

Huolimatta kaikista poliisin houkutteluista ja uhkauksista Mrs. Wayman ei suostunut tulemaan sisälle. Sen jälkeen hänet lähetettiin sairasvaunuilla poliisiasemalle ja sieltä Kensingtonin hoitolaan. Sielläkin Mrs. Wayman selitti aikovansa jatkaa syömälakkoa.

Bow-kadun poliisioikeudessa eilen oli kahdeksan miespuolista suffragettien sympatiseeraajar vastaamassa rauhanhäiritsemissyytöksiin. Muutamia heistä sakotettiin ja toiset määrättiin asettamaan takauksct hyvästä käytöksestä. Syytökset johtuivat viime sunnuntaina Trafalgar torilla tapahtuneista suffragettien mellakoista.

Seuraten naispuolisten kohtalotover. esimerkkiä entinen parlamentin jäsen Mr. George Lansbury, joka tuomittiin kolmen kuukauden vankeuteen suffragettien mellakkaan kiihottamisesta, on ryhtynyt syömälakkoon.

Ontarion poliisiviranomaiset ovat vanginneet rautarakennustyöläisen organiseeraajan Stead Gamblen ja sanovat hänen tehneen laittomia tekoja.

TORONTO, Ont., heinäk. 30 p. — Maakunnan salapoliisit ovat vanginneet Structual Iron Workers Union organiseeraajan Stead Gamblen ja väittävät että hän on häivittänyt omaisuutta ja tehnyt vielä pahempaakin. Poliisin kertomuksen mukaan Gamblen olisi pitänyt Canadian Pacificin siltarakennuksella Dixien luona hajolla pilata nostoköysi ja täten vaarantaa rikkurien elämää. Poliisi ilmoittaa että vangitun miehen tekoja ovat salapoliisit useita vikoja seuranneet ja saaneet todistuksia hänen rikollisista toimistaan.

Tuleva oikeusjuttu kai paljastaa missä määrin poliisin väitteitä on perää. Voipi juttu olla pelkkää provokatsionia ja poliisien pumonakin.

TIETOJA HALLITUKSEN PÄÄMAJASTA.

OTTAWA, Ont., heinäk. 31 p.— Hallituksen nimittämä arkkitehtikomitea on saanut valmiiksi uusien departementtirakennusten luonnokset ja jättänyt ne kilpailtavaksi kaikille viivailijoille yli kuningaskunnan. Ainakin kaksi uutta rakennusta tulee rakennettavaksi, mutta mahdollisesti kolmas oikeuslaitoksia varten. Nämä rakennukset tulevat maksamaan noin viisi miljoonaa dollaria. Kuuden parhaimman piirustuksen laatijan annetaan yksityiskohtaisemmasti kehittää piirustuksensä ja he kaikki saavat $3,000. Parhaimman piirustuksen laatija saa superitentin "jobin" ja viisi prosenttia palkkaa koko rakennusarviosta.

Alueen hinnasta mille nämä rakennukset aijotaan rakentaa on tullut riitaa, sillä sen omistajat ahtovat kiskoa paljon enemmän kuin hallitus tarjoaa. Hallituskin on alueesta tarjonnut $2.500,000 ja $1,000,000 jo maksanutkin. Riita tulee ratkastavaksi oikeuslaitoksessa.

Meri- ja kalastusdepartementin saamien tietojen mukaan kuluneena purjehduskautena on ollut paljon vähemmän merionnettomuuksia Canadan järvillä ja joilla. Tämä on johtunut siitä että departementti on pakottanut asetuksia paremmin noudattamaan nyt kuin ennen. Seurauksena Titanicin hajoista Canadakin laati uusia turvallisuussäädöksiä ja pakotti niitä tarkemmin noudattamaan. Useia kyeneviä tarkastajia on koko kesän tarkastanut laivoja että niissä on kunnossa pelastusvälineet ja langattomat sähkötyslaitokset kuten laaditussa asetuksessa määrätään.

Sisäasiain departementti on päättänyt ilmoitella Canadan suurista puistoista sillä tarkotuksella että enemmän matkustajia virtaisi tänne. Tähän saakka rautatiet ovat vaan tuota ilmottamista huolchtineet. Matkustus Yhdysvaltoista on tänä vuonna pienentynyt ja tämän huullaan johtuvan siitä että Yhdysvaltain hallitus on alkanut ilmotella puistoistaan sen sijaan kun tähän saakka rautatiet ovat sitä tehneet. Departementti valmistas kirjallisuutta jota jaetaan Yhdysvalloissa ja muuallakin.

Ihmisvarkaita Torontossa

Varkaat ajoivat automobiilia. — Varkaista ja lapsista ei ole saatu mitään tietoa.

TORONTO, Ont., heinäk. 30 p. — Eilen iltapäivällä Allan puistossa vietiin kaksi leikkivää lasta, Beatrice Winder, yksitoista vuotias ja Gladys Cunningham, kaksitoista vuotias. Automobiilissä, johonka lapset vietiin oli mies ja nainen. Lapset houkuteltiin autoon ja kun he olivat siihen päässeet, niin auto lähti ajamaan täydellä vauhdilla. Varkaista ja lapsista ei ole kuulunut mitään huolimatta siitä että poliisi koettaa päästä varkaitten jäljille.

Manitoba on huimaavasti kehittynyt

OTTAWA, Ont., heinäk. 31 p. — Sensustoimisto on juuri julkaissut v. 1911 sensuksen nojalavan Manitoban kasvua käsittelevän bulletiinin.

Maakunnan maasecutuväestö v. 1891 oli ainoastaan 11,479, v:na 1901 se oli jo noussut 187,738 ja v. 1911 225,249. Viimeisinä vuosina maasecutuväestön lisääntyminen ei ole ollut niin suuri prosenttiin nähden kuin koko maakunnan väestön lisääntyminen. V. 1891 maasecutuväestöä oli 73.11 pros. koko asukasluvusta, v. 1901 73.38 pros. ja v. 1911 56.02 pros. Maasecutuväestö kumminkin v:na 1911 oli 38 henkilöä suurempi kuin koko asukasluku v. 1901.

V. 1911 oli maata haltuun otettu 12,367,355 eekkeriä, v. 1901 8 843,347 ja 1891 5,228,272. V. 1911 haltuun otettu maa käsitti 30.40 pros. koko maakunnasta tai 8.33 pros. nykyisestä maakunnan alueesta. (Viime vuonna maakunnan alue laajennettiin).

Vuonna 1911 oli 46,347 maalaistaloa, joista 38,825 tai 83 pros. oli hallussaan maata enemmän kuin 100 eekkeriä jokaiselta; v. 1901 oli 32,495 maalaistaloa, joilla 29,598 tai 76 pros. oli enemmän kuin 100 eekkeriä maata kullakin. Viljelty maan ala lisääntyi v. 1901 3,995,000 eekkeristä v. 1911 6,726,582 eekkeriin tai 69.26 pros. kymmenessä vuodessa.

Viljan kasvussa v:na 1900 oli 2,756.106 eekkeriä ja v. 1910 4,688,611 tai kymmenessä vuodessa 69.39 pros.

Tämä on ihmeellistä kapitalismin riemumarssia, jota ei kauaa kestä.

OMAT KOIRAT PUREVAT.

Demokraattinen senaattori haukkuu Underwood tulliasetusehdotusta.

WASHINGTON, D. C., heinäk. 31 p. — Senaatissa tänään demokraattinen senaattori Thornton Louisianasta haukkui patalukkaisi esillä olevan Underwood-Simmonsin tullilakiehdotuksen. Erikoisesti hän tuomitsi määräystä vapaasta sokerin tuomisesta. Jos tämä määräys astuu voimaan, niin se hävittää hänen valtion sokerinkasvattajat. Vapaan sokerin politiikka on epädemokraattinen ja puoluecn menettely on säätitävää ja häpeällistä. (Luultavas-

Ilmista edelleen suunnitellaan

Euroopan suurvallat vaativat Yhdysvaltoja lähettämään armeijansa Mexicoon heti. — Sotalaivoja keskitetään lähelle Mexicon rannikkoa.

WASHINGTON, D. C., elok. 1 p. — Suurvaltojen edustajat Washingtonissa edelleen pontevasti vaativat Yhdysvaltain hallitusta ryhtymään tarmokkaisin toimenpiteisiin levottomuuksien kukistamiseksi ja ulkomaalaisten henkien ja omaisuuksien turvaamiseksi Mexicossa.

Valkeassa talossa on oltu niin hiljaa kuin suinkin ilmottamatta minkälaisia vaatimuksia suurvallat ovat tehneet Mexicon suhteen. Julkisesti on tiedetty vain sen verran, että Ranska on tehnyt sangen vaateliaita esityksiä ja ehkä tämän vuoksi presidentti kutsui lähettiläs Wilsonin pois Mexicosta. Hallitusvirkailijat Washingtonissa ovat tulkinneet näiden protestien tarkottavan:

Että Yhdysvaltojen tulee lopettaa verilöyly ja ulkomaalaisten omaisuuksien hävittäminen Mexicossa koska se n. s. Monroe-opinsä julistuksella on tekeytynyt melkein koko Amerikan suojelijaksi ja ylivalvojaksi. Jos Yhdysvallat ei sitä tee, Euroopan vallat tulevat lähettämään sotalaivoja ja joukkojaan pitääkseen luolta edustaan.'

Neljä ranskalaista sotalaivaa on lähellä Vera Cruz'ia ja neljä saksalaista sotalaivaa Carribeaussa.

Useita Englannin sotalaivoja on Länsi-Intian vesillä ja kaksi englantilaista risteilijää on parin päivän matkan päässä Mexicon länsirannikolta.

Italia myöskin on lähettänyt useita risteilijöitä asemiin, joista ne voivat pian hyökätä Mexicon vesille.

Kuumuus tappaa ihmisiä Yhdysvalloissa

DETROIT, Mich., heinäk. 31 p. — Terveyslautakunnalle tänään ilmotettiin ankaran kuumuuden tappaneen neljätoista henkilöä. Uhreista on kymmenen nuorta lasta. Kello kaksi oli hallituksen asemalla lämpö 98 astetta.

CHICAGO, Ill., heinäk. 31 p. — Eilen yli keskivaltioden oli hyvin kuuma ilma, nousten lämpö useissa paikoissa aina 106 asteeseen. Lämpöaalto ulottuu Kalliovuorista Atlannin rannikolle, mutta korkein lämpö ilmotetaan olleen Kansasissa ja Ohiossa.

ETELÄ-AFRIKAN LAKOTKO LOPPUNEET?

JOHANNESBURG, heinäk. 31 p. Ammattiliittojen keskushallinto on kutsunut takaisin suunnitellun kaivostyöläisten yleislakon Etelä-Afrikassa.

---

ti herralla senaattorilla on paljon hallussaan sokerinkasvatusmaita). Hän ei sanonut pettävänsä puoluecn periaatteita vaikkapa ei hyväksykään vapaata sokerituilla tai oikeammin tullittomuutta.

Demokraattipuolue aikoo hyvät syä käsilläolevan tullilakiehdotuksen.

TYÖKANSA

ainoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntaina ja laillisina juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
216 Bay Street.
Postiosoite
Port Arthur, Box 516, Ontario, Canada.
Puhelimet:
Konttori ..... 462 North.
Toimitus ..... 462R „

Toimittajat:
M. Hahl — Emeli Parras — L. Mollanen
Yrjö Mäkelä — Yrjö Halonen — K. Aine

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Yksi $3.50
Puoli vuotta 1.75
Kolme kuukautta 1.00
Suomeen ja muualle ulkomailles:
Yksi $5.00
Puoli vuotta 2.50
Kolme kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 40 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuvia alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 16c. rivillä.

Halutsanitiedot ja nimenmuutosilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; avioilutoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ARIANMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti aikaa saapumaan tilaajille vilkon pärjästä siitä kun tilaus on konttorissa saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED,
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
216 Bay Street. P. O. Box 518
'Phones
Office ..... 462 North
Editor ..... 462R North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

— Viime tilivuotena, joka päättyi kesäk. 30 p., teki Canadian Pacific rautatieyhtiö rahaa $139,395,699.98. Tästä jäi uusista rautatierakennuksista, korjauksista, y. m. huolimatta puhtaaksi voitoksi $46,245,-874.15 — Kas sillä tavalla sitä ryöstetään työläisten töitten hedelmiä.

— Vancouver-saaren hiilenkaivajain lakko on ollut karvas pala kaivoskapitalisteille. Kaikkia keinoja ovat he käyttäneet, murtaaksensa työläisten yksimieliset rivit. Provokatsioonia on käytetty mitä inhottavimmassa määrässä. Niinpä kaivoskapitalistien palkkaamat kätyrit ovat hiljan räjäyttäneet Arent joen rautatiesillan Union ja Cumberlandin välillä. Mainittua rataa myöten on Canadian Colliers Co. hiilikaivosyhtiö kulettanut hiilensä. Tämä on mitä mustinta provokatsioonia, sillä kaivannot ovat ollect melkein kokonaan seisauksissa yhä kestävän hiilenkaivajien lakon tähden, joten ei missään tapauksessa lakkolaisilla olisi ollut hyödyksikään tämän sillan hävittäminen. Tällä koettavat kaivosherrat vain saada syyttää lakkolaisia "sabotecsista", y. m. ja sitten usuttaa "lailisella" syyllä pyssyrenkinsä lakkolaisten kimppuun.

"VEIKEITÄ KUPLETTEJA" niminen luuluvihkonen on ilmestynyt "M. K. & H. J:n" kustannuksella. Vihkonen sisältaa runsaasti kupletteja, sivuja 95. Kupletit käsittävät pääasiallisesti "jungeli"-poikain elämän viisauksia ja ovat laulut omistetutkin erikoisesti "jungeli"-pojille. "Veikeitä Kupletteja" saa ostaa ja tilata "Työkansan" kirjakaupasta. Hinta kaikki muut tiet. Asianlaita jää jokseenkin samallaiseksi, vaikka työmies omistaisikin hiukkasen rahaa, jonka korko olisi pienenä lisänä hänen palkkaansa. Vaikka hänellä olisikin rahaa pankissa ei hän vielä ole riistäjä sen kautta. Korossa saa hän tosin aivan mitättömän pienc nosan suuresta lisäarvomäärästä, jota puristetaan koko työläisluokalta, mutta tämä pieni osanen ei paljoakaan paina sen lisäarvon rinnalla, jonka hän itse palkkatyöllään liittää kokonaismäärään. Hän suurentaa tätä lisäarvomäärää, häntä riistetään, hän on samallaisessa asemassa kuin hänen toveriinsakin. Tavallisesti ei hän tätä rahaansa pidäkään pääomana, vaan säästönä, josta hän työttömyyden tai tapaturman sattuessa saa elantonsa.

Mutta heti kun omaisuus kohoaa yli vissin rajan, tekee se omistajalle mahdolliseksi elämisen riistämisellä oman työn asemasta, vaatimattomassa muodossa, jos hän on pieni koroillaan elävä tai pienliikkeen harjoittaja, loisteliaasti ja yhdellisesti, jos hän kuuluu rikkaisiin. Niin monellaiset kuin näiden kesken luokkaeroavaisuudet ovatkin, niin erilaisia aktivisia tai passivisia toimia kuin heillä kullakin on riistämisessä, niin kiivaasti kuin he saaliin jaossa toisiaan vihaavat ja keskenään kamppailevatkin, jonka vuoksi heidän omaisuutensa ei aina ole varmalla pohjalla — niin on heillä kuitenkin yksi yhteinen etu ja pyrkimysperä, koska he kaikki ovat riistämisen osanottajia. Suuressa yhteiskunnallisessa riidassa riistäjien ja riistettyjen kesken ei kysytä omaisuuden suuruutta riistäjäin osuuskunnan jäsenten kesken.

Mitä on joukkotoiminta?

Kirj. Gustav. Eckstein.
(Suom. "Työkansalle".)

II.

Kun, ensiksi Englamissa sitten Europan mannermaalla ja lopuksi Amerikassa, kapitalismi saavutti ylivallan, se vallankumouksellistut ti kaiken yhteiskunnallisen elämän. Työläiset, jotka se saattoi tehtaisiin, tulivat osaksi maaseudulta, osaksi olivat häviölleioutuneita käsityöläisiä ja muista yhteiskunnallisista kerroksista. Tällöin, varsinaisen tehdaskäyhälistön alkaessa muodostua nämä olivat kaikkea muuta, mutt'ei yhtenäisiä; kaikissa näissä työpajoissa olevissa aineksissa oli aikaisemman mailmansa aatteiden jäännöksiä. Mutta tehdaskäyhälistön varsinaisena syntymäaikana, eivät nämä ollect yksinään taistelussa kapitalistisia työnantajiaan vastaan. Näitten kanssa oli liitossa köyhtyneet, mutta yhä "itsenäiset" käsityöläiset, y. m. yhteiskuntakerrokset, joitten edut ja harrastukset olivat useasti sangen suuresti eroavat tehdaskäyhälistöstä. Tällöin oli sangen luonnollista, että työläisten ensimäiset hyökkäykset puolustautuessaan kapitalistista tyrannimaista talousjärjestelmää vastaan olivat epävarmoja, horjuvia ja hapuilevia. Mielet, jotka nousivat tämän liikkeen henkisiksi johtajiksi, olivat en, Louis Blaucilaisten, Proudhonilaisten, kristillis-sosialistien riidat olivat suurista joukoista palkatyöläisiä ja käsityöläisiä kokonaan käsittämättömiä, ne olivat rajoitettujen piirien toimintaa. Vieläpä paljon selvemmin ilmenneessä Chartistien työväenliikkeessäkin oli tavattoman pieni niitten työläisten lukumäärä, jotka vähääkään harrastivat Owenin, O'Brienin, Hodgskinin, Brayn, y. m. teorectillisia kysymyksiä.

Jokainen näistä haaroista eli kouluista kehuivat omaa järjestelmäänsä ja koettivat saattaa sitä voimaan, pääasiallisesti niitten porvarillisten jäsenten avulla, jotka olivat voitettut järjestelmän puolelle; tätä tietä koetettiin saada aikaan onnellisuutta suurille joukoille. Joukkoa ajatteltiin tärkeäksi tekijäksi vallankumouksessa auttamaan koulukuntaa voimain saavuttamiskysymyksessä; mutta itse asiassa se jäi vain typeräksi "massaksi" verrattuna johtajiin. Tämä aatejärjestelmä sai selvemmän poliittilisen ilmauksensa Ranskan salaisissa salaliittolaisseuroissa kolmekymmenluvulla ja Blanquismissa, joka kehittyi näistä .

Nämä pienet joukkueet, kuuluen osaksi pikkuporvaristoon ja köyhälistöön, koettivat pyyhkäistä suuret, typerät joukot mukanaan vallankumouksellisteen koulinkamppailuun. Tällä tavoin ne miehet, joihin heillä oli luottamusta, asetettaisiin valtiovaltaan kontrolleeraaville paikoille ja olisivat siten tilaisuudessa alkaa oikeuden ja rauhan hallituksen.

(Jatkoa).

Eri maista

Olosuhteet Indiassa.

India on varhainen salaisuuksien ja ihmeellisyyksien maa. Siellä on ollut sivistys jo rehevässä kukoistuksessa tuhansia vuosia. Indiasta ovat kaikki varhaisimman aikakauden sivistyspyrinnöt kotoisin. Indian filosofia ja kirjallisuus on vuosisatoja ollut koko sivistyneen maailman ihanteena ja virkistäjänä, sieltä ovat virranneet kaikki vanhanajan tiedot ja taitect. Enemmän kuin puolet koko maapallon asukkaista tunnustaa uskontoja, jotka ovat saaneet alkuperänsä Indiasta ja India on Japanin ja Kiinankin pyhä maa. Indian ansiot maailman sivistyksen luojana ovat arvaamattomat. Amerikan löytökin oli aiotaan laan odottamaton erehdys Columbukselle etsiessään meritietä Indiaan, joten tämänkin maan löytö saa kiittää Indian siitä, että on päässyt niin korkealle sivistyksessä.

Mutta tänä päivänä on Indian 300,000,000 ihmistä ja koko maa vieraan vallan kirouksen ja raiskauksen alaisena, vieraan maan, joka on 7000 mailia etäällä Indiasta, mutta siitä huolimatta orjuuttaa ja sortaa tätä vanhaa sivistysmaata. Ensimmäisenä saapui Indiaan englantilaiset lähetyssaarnaajat, jotka tulivat sinne viinapullo toisessa ja miekka toisessa kädessä ja heidän jälkeensä on virrannut kaikki se saasta, mitä englannin "sivistys" on mukanaan kulettanut. Englanti on toiminut Indiassa raakamaisimmittain finanssi-asioita, sivistämispuolta, kouluja, kauppaa, teollisuutta j.n.e. ja juuri näiden avulla se voi riistää ja orjuuttaa asukkaita aina viimeiseen veripisaraan saakka. Ei ole mikään keino liian raaka, jota ei hallitus käyttäisi kiskoakseen rahaa ja aina vaan enemmän rahaa maan asukkailta, jonka rahan se kulettaa pois maasta Englantiin ja se maa, josta se on kiskottu jää ihan osattomaksi.

Indian asukkaista on 85 pros. maanviljelijöinä, joilta brittiläinen hallitus kiskoo vuosittain noin 105,000,000 miljoonaa dollaria veroissa ja suoranaisessa ryöstössä. Kaikki maat ovat brittiläisen hallituksen käsissä, joista se kiskoo veroa 60—100 pros. ja tämä verotus kasvaa aina puolella, joka 20—30 vuoden kuluessa. Talonpojan asema on aivan sama ja vielä kurjempikin kuin muissa Englannin alusmaissa. Viimeisenkin kymmenen vuoden kuluessa on maavero noussut 28 pros. Toinen seikka, jolla kiskotaan suuret rahat, on niin sanottu kanaalisysteemi. Hallitus rakentaa kanaaleja, joista vesi laskee viljelyksille ja maanviljelijään täytyy maksaa hirvittävät verot vedestä, niidenkin maiden osilta jotka eivät kuulu ensinkään kastelualueeseen ja vaikkeivat he käyttäisi veltä ensinkään.

Toinen suuri keinottelu, jolla hallitus tekee noin 38,000,000 vuosittain on opiumin valmistus, jota Indiassa valmistetaan ja viedään Kiinaan ja pakotetaan Kiina ostamaan tätä hirvittävää myrkkyä. Englannilla on myöskin monopooli Indian suolatuotantoon ja sitä verotetaan aina 20 pros. yli arvonsa ja kansan täytyy silti sitä ostaa ja käyttää. Yksi hirvittävimpiä tavaroita, mitä asukkaiden pakotetaan ostamaan on viina ja whisky, josta hallitus tekee voittoa noin 37,000,000 vuosittain. Indialaiset ovat alkuaan raittista kansaa ja he vihaavat äärettömästi väkijuomia, mutta silti hallitus pystyttää kapakoita joka paikkaan ja verottaa kansaa. Asukkaat ovat lupautuneet maksamaan kaksinkertaa enempi veroja, jos viina häivettäisiin, mutta sitä ei hallitus ole ottanut kuuleviin korviinsa.

Suuria summia kiskotaan myöskin virkailijain palkkoihin. Esim. Indian englantilaiselle kuvernöörille maksetaan 36,000 dollaria vuodessa palkkaa. Hallitus kuletlaa Englannista kaikellaisia rikollisia ottamaan virkapaikkoja, sentähden että ketkään sivistyneet ja itsestään pitävät ihmiset eivät lähde paahtumaan Indian kuumaan ilmanalaan ja siksi täytyy virkailijoillekin maksaa niin hirvcän suuria palkkoja. Englantilaisillekin sotilaillekin maksetaan 25.00 doll. kuussa ja kaikki ylöspito, mutta indialaisille maksetaan ainoastaan 4 doll. ja ylöspito.

Siis Indian täytyy maksaa 150—200,000,000 dollaria vuosittain siitä, että Englannin hallitus riistää ja orjuuttaa maan asukkaita ja kiskoo kaikki luonnonrikkaudet ja tuotteet, mitä maa voi tuottaa ja kuletlaa ne maailman markkinoille, kun samalla miljoonittain maan o-

nälkävuosi, sillä riistäminen kasvaa yhä ja kansa jotuu yhä kurjempaan asemaan.

Ravinnokseen saavat ihmiset tavallisesti yhden aterian kahta päivää päälle, hyvinä aikoina, ja ihmiset ovat siihenkin ollect tyytyväisiä ja eivätkä olle enempää vaatineet, mutta kun sekin on vielä alentunut, niin, että asukkaat eivät saa kun aterian vaan kolmea päivää kohden, niin se alkaa jo mennä liian äärimmäisyyteen, josta onkin ollut seurauksena se, että viimeisen kymmenen vuoden kuluessa on kuollut nälkään ja kurjuuteen 19,000,-000 ihmistä, samalla aikaa kun täysinäisiä viljalaivoja on purjehtinut ulkomaille. Viime vuonna ihmisä hallitus pahimman nälänhädän aikana 30,000 dollaria kuninkaallisen ruusutarhan ylläpitämiseksi, mutta mitään ei se tehnyt nälkäänkuolevain hyväksi.

Kaupungeista ei pidetä minkäänlaista huolta. Terveydellisessä suhteessa on kaikki rapitilassa. Ei ole minkäänlaista vesijohtoja eikä likaviemäreitä, joten kaikki mätä ja lika kookoontuu ja muodostaa malariaa, koleraa, ja kaikellaisia hirvittäviä tauteja. Hallitukselta riittää kylläkin miljooneja sotavarustuksiin, mutta ei mitään kansan eteen ja terveyden ylläpitämiseksi.

Koulut ovat myöskin aivan rappiotilassa. Ainoastaan yhdessä viidestä kaupungista on matala ilmaton läävä, jossa muka pidetään lähetyskoulua ja opetetaan kristityiksi, mutta mitä silloin kristillisyydellä tekee, kun kuitenkin kuolee nälkään, vaikka olisi kuinka kristitty.

Persoonallinen vapaus ja kaikki puhe-, kokoontumis-ja painovapaus on tykkänään kielletty. Onko siis ihme, että 25 viisasta miestä hallitsee tätä 300,000,000 käsittävää ihmislau maa. Kaikki oikeudenkäynti on ihan äärimmäisyyteen saakka puolueellista. Jos esim. indialainen tappaa jonkun englantilaisen, niin aivan tutkimatta tapetaan, tai lähetetään eräässeen kaukaiseen seutuun, joka on yhtä kurja kun Venäjän Siperia, mutta jos englantilainen tappaa hindun, niin hänelle ei tule useassakaan tapauksessa mitään rangaistusta. Siis siellä ei tule kysymykseen ihminen ja ihminen, vaan rotu ja rotu.

Puhevapaus on vielä tarkemmin kielletty kun Venäjällä ennen v. 1905. Yhden artikkelin kirjoittamisesta annetaan 50 v. kuritusvankilaa ja pakkotyötä Indian siperiassa. Kaksi vuotta sitten vangittiin yhdeksän kansan johtajaa, joita pidettiin vankilassa koko vuosi ilman minkäänlaista tutkintoa tai tuomiota ja samantapaisia juttuja on lukemattomia.

Maan kasvukykykin on niin rappeutunut, että vaikka maaperä on mitä parhain, niin se voi tuottaa nykyään ainoastaan 11 bushelia eckkeriä kohti viljaa, jotavastoin Englannissa, jos sa man on jo moneen kertaan nyletty, tuottaa 33 bush. eckkeriä kohti. Tämän maan rappeutuminen johtuu siitä, että maanviljelijät ovat niin suuren velkataakan alla, että he eivät voi maatansa kunnollisesti viljellä eikä lannoittaa.

Ontario.

GARSON MINE.

Kaivanto on ollut tämän kevätkesän kokolailla vilkkaassa käynnissä, etenkin siitä lähtien kun nostocrijassä kulkevat keitsit hyljättiin ja tilalle laitettiin skipat, jotka arvatenkin komppanialle ovat hyödyllisemmät. Mutta miesten kulku kaivantoon vaan tuli entistäkin vaikeammaksi. Samoin on vaihtunut myöskin kaivannon loukoissa raatavat työläiset, mitkä ovat omasta tahdostaan kuitanneet ja lähteneet muille hikipajoille työnetsintään. Ja toisia taas on säkätty tietysti siksi etteivät ole olleet kylliksi sujuvia tuottamaan voitto-osinkoja kaivosparooncille.

Niin tehtiin myöskin minulle. Viime talvena tänne tullut hännäntuppi tässä joku päivä sitten suvaitsi käskeä lähtemään ylös kaivannosta, johon olinkin heti kuuliainen. Syystä ei ollut mitään puhetta, mutta mitäs siinä enää syytä tarvitaankaan, olenhan kohta kolme vuotta tällä työmaalla itseäni kuluttanut.

Näinä päivinä on ilmaantunut tänne lähes parikymmentä miestä, joitten pitäisi olla tämän Mond Nickel komppanian renkejä ja oikein Englannista tuotuja, niitä ammattirikkureita. Niitä pitäisi tulla isompi määrä, jos oikein tiedetään.

Nämä kuuluvatkin olevan aika mestarcita — koncita särkemään.

K. J.

TURNOUR ISLAND, B. C.

Tekniikan, työtä säästävien konciden, nopean kehityksen huomaa täälläkin B. C. metsissä puutavara raaka-aine tuottamon alla. Ei ole pitkää aikaa, tuskin pariakymmentä vuotta, siitä kun härkä valjakon voima vielä oli ainoa mahti, jolla voitiin jättiläispuita saa da metsistä ulos. Sittemmin oli ulosottovälineenä pieni höyrykone, n. s. "donkey", sekin ensin oli hyvin yksinkertainen, sitä vähitellen kehittyen, niin että senkin uusimmat mallit ovat jo koko monimutkaisia. Mutta suurkoncistoksi voi jo sanoa nuorinta ulosottovälineittä, n. s. lentokonetta, jolla tukkia y. m. puita metsästä lennätetään joko mereen tai rautatien viereen. Tännekin Powell River Co. paperipuu kämpälle on tänä kesänä hankittu sellainen kone ja hyvästi se kuuluu vetelevän. Ennustavat tuon ennen niin käytännöllisen "donkeyn" pian joutuvan muscotavarain joukkoon.

Mutta huomaahan täällä muutakin. Vielä tällä vuosisadalla koetetaan teollisuustyöväestön päähän iskeä vuosisataja vanhoja taikoja. Keskinkainen noita (pappi) on oikein asumassa kämpällä ja sitten joka pyhä loihtijaan latelee. Työläiset ovat niin tietoisia etteivät suuresti välitä noidan loihduista, ovatpa jotkut suorin sanoin selittäneet "papille" mitä hän oikeastaan on. Mutta onhan niitä aasejakin, tänäänkin oli kokonaista viisi sielua "läsnä" "jumalanpalvelukscssa" ja

Länneltä.

EDMONTON.

Edmontonin kenttäjuhlat on päätetty pitää elokuun 10 päivä. Kokoonnutaan Namaya av. n:o 810, josta suuressa joukossa kello yksi lähdetään metsään sopivaksi katsotulle kentälle, jossa suoritetaan varattu ohjelma.

Virvokkeita ja nälän sammuketta tulee olemaan mukana, joista keräänlyneet varat käytetään lainakirjaston perustamisen hyväksi.

Kaikki siis riennämme joukkoon tukemaan alkavaa hyvää yritystä, että kerrankin näemme miten paljon meitä Edmontonista löytyy.

Edmontolainen.

Tietoja eri aloilta.

TARTTUVISTA TAUDEISTA ELI IKROOBIT, NIIDEN LEVENEMINEN JA MERKITYS IHMISELÄMÄSSÄ.

Mikroobit tai niinkuin niitä toisella nimellä kutsutaan bakterit, ovat pienen pieniä olioita joita tavallinen silmä ei ollenkaan huomaa. Niiden koko on niin vähäinen, että yhdessä ainoassa vesipisarassa saattaa vapaasti elää, liikkua ja lisääntyä useampia miljooneja mikroobeja. Näin ollen voi mikroobien elämää seurata vain suuren mikroskoopin avulla. Mikroskoopiksi nimitetään monenkertaista suurennuslasia.. Mikroobin voi nähdä vain sellaisella mikroskoopilla, joka suurentaa 500—1000 kertaa. Sittenkään ei mikroobi näytä pistettä isommalta. Nämä pikkuolennot lisääntyvät hirmuttoman nopeasti. Ja jos ei niitään esteitä olisi, voisi yksi ainoa mikroopi vuorokaudessa jättää 1,600 triljoonaa jälkeläistä. Se on luku, jota on vaikea tavallisen kuolevaisen käsittää. Mutta onneksi on kuitenkin olemassa koko joukko sellaisia ehtoja, jotka tekevät mahdottomaksi yllämainitun hirmuttoman lisääntymisen. Niinpä monet mikroobit voivat toimeentulla vain vedessä ja kuolevat heti kuivassa paikassa; toiset taas eivät siedä aurinkon säteitä j. n. e.

Mikroobeja on olemassa kaikkialla: ilmassa, maassa, vedessä, ihmisen ja eläinten ruumiissa. Ne nauttivat ruokanaan niitä aineita, joiden keskuudessa liikkuvat. Useat mikroobit tuovat ihmiselle hyötyä. Mutta sen sijaan on hyvin paljon olemassa sellaisia mikroobeja, joista on vaaraa ihmisen ja eläinten terveydelle, voivatpa ne saattaa hengiltäkin pois. Viimemainittujen ryhmän muodostavat ne mikroobit, jotka synnyttävät tarttuvia tauteja. Sellaisia ovat esimerkiksi keuhkotautimikroobit, sperialaisruttomikroobit j.n.e. Ne tarttuvat joko välittömästi sairaalta terveelle tahi sattuvat ihmisen ja eläinten ruumiiseen ruuan ja juoman yhteydessä kuin myöskin likaisten kaupaleiden ilman ja etenkin hyönteisten välityksellä. Ihminen tai eläin sairastuu tarttuvaan tautiin vain siinä tapauksessa, jos vastaavat tautimikroobit löytyvät ruumiissa suotuisat elämismahdolli-

ARAMIEHILLE JA TILAAJILLE.

Aslamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti aikaa saapumaan tilaajille niihin kou perästä siitä kun tilaus on konttoriinne saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and statutory holidays, by THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED. Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
516 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office ..... 402 North
Editor ..... 402a North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

TYPOGRAPHICAL UNION LABEL PORT ARTHUR

— Viime tilivuotena, joka päättyi kesäk. 30 p., teki Canadian Pacific rautatieyhtiö rahaa $139,395,699.98. Tästä jäi uusista rautatieraken nuksista, korjauksista, y. m. huolimatta puhtaaksi voitoksi $16,245,-874.15 .— Kas sillä tavalla sitä ryöstetään työläisten töitten hedelmiä.

— Vancouver-saaren hiilenkaivajain lakko on oilut karvas pala kaivoskapitalistcille. Kaikkia keinoja ovat he käyttäneet, murtaaksensa työläisten yksimieliset rivi. Provokatsioonia on käytetty mitä inhottavimmassa määrässä. Niinpä kaivoskapitalistien palkkaamat kätyrit ovat hiljan räjäyttäneet Arent joen rautatiesillan Union ja Cumberlandin välillä. Mainittua rataa myöten on Canadian Colliers Co. hiilikaivosyhtiö kulettanut hiilensä. Tämä on mitä mustinta provokatsioonia, sillä kaivannot ovat ollect melkein kokonaan seisauksissa yhä kestävän hiilenkaivajien lakon tähden ,joten ei missään tapauksessa lakkolaisilla olisi ollut hyödyksikään tämän sillan hävittäminen. Tällä koettavat kaivosherrat vain saada syyttää lakkolaisia "sabotcesista", y. m. ja siten usuttaa "laillisella" syyllä pyssyrenkinsä lakkolaisten kimppuun.

"VEIKEITÄ KUPLETTEJA"

niminen lauluvihkonen on ilmestynyt "M. K. & H. J:n" kustannuksella. Vihkonen sisältaa runsaasti kupletteja, sivuja 95. Kupletit käsittävät pääasiallisesti "jungeli"-poikain elämän viisauksia ja ovat laulut omistetulkin erikoisesti "jungeli"-pojille. "Veikeitä Kupletteja" saa ostaa ja tilata "Työkansan" kirjakaupasta. Hinta 35 senttiä.

"OMISTAVA" JA "OMISTAMATON" LUOKKA.

"Omistava" ja "omistamaton' luokka merkitsee samaa kuin riistävät ja riistetyt luokat. Joka ei mitään omista, on pakotettu, voidakseen elää, myymään työvoimansa tuotantovälineiden omistajille, siis välillisesti pääomanomistajille. Nämä antavat hänelle raskaasta ja pitkästä työstä palkan, joka juuri niukin naukin riittää puutteen alaiseen elantoon ja lopun hänen tuottamastaan arvosta pistävät he taskuunsa. Jolla ei mitään ole, se saa kaupiisti jättää itsensä riistettäväksi; tuotantovälineiden yksityisomistus sulkee hänelt tönä, josta hän työttömyyden tai tapaturman sattuessa saa elantonsa.

Mutta heti kun omaisuus kohoaa yli vissin rajan, tekee se omistajalle mahdollisekst elämisen riistämisellä oman työn asemasta, vaatimattomassa muodossa, jos hän on pieni koroillaan elävä tai pienliikkeen harjoittaja, loisteliaasti ja yllelisesti, jos hän kuuluu rikkaisiin. Niin monellaiset kuin näiden kesken luokkaeroavaisuudet ovatkin, niin erilaisia aktivisia tai passivisia toimia kuin heillä kullakin on riistämisessä, niin kiivaasti kuin he saaliin jaossa toisiaan vihaavat ja keskenään kamppailevatkin, jonka vuoksi heidän omaisuutensa ei aina ole varmalla pohjalla — niin on heillä kuitenkin yksi yhteinen etu ja pyrkimysperä, koska he kaikki ovat riistämisen osanottajia. Suuressa yhteiskunnallisessa riidassa riistäjien ja riistettyjen kesken ei kysylä omaisuuden suuruutta riistäjäin osuuskunnan jäsenten kesken.

Mitä on joukkotoiminta?

Kirj. Gustav. Eckstein.
(Suom. "Työkansalle".)

II.

Kun, ensiksi Englannissa sitten Europan mannermaalla ja lopuksi Amerikassa, kapitalismi saavutti ylivallan, se vallankumouksellistut ti kaiken yhteiskunnallisen elämän. Työläiset, jotka se saattoi tehtaisiin, tulivat osaksi maaseudulta, osaksi olivat häviöllejoutuneita käsityöläisiä ja muista yhteiskunnallisista kerroksista. Tällöin, varsinaisen tehdaskõyhälistön alkaessa muodostua nämä olivat kaikkea muuta, mutt'ei yhtenäisiä; kaikissa näissä työpajoissa olevissa aineksissa oli aikaisemman mailmansa aatteiden jäännöksiä. Mutta tehdaskõyhälistön varsinaisena syntymäaikana, eivät nämä olleet yksinään taistelussa kapitalistisia työnantajiaan vastaan. Näitten kanssa oli liitossa köyhtyneet, mutta yhä "itsenäiset" käsityöläiset, y. m. yhteiskuntakerrokset, joitten edut ja harrastukset olivat useasti sangen suuresti eroavat tehdaskõyhälistöstä. Tällöin oli sangen luonnollista, että työläisten ensimäiset hyökkäykset puolustautuessaan kapitalistista tyrannimaista talousjärjestelmää vastaan olivat epävarmoja, horjuvia ja hapuilevia. Michet, jotka nousivat tämän liikkeen henkisiksi johtajiksi, olivat peräisin pikkuporvarillisesta ympäristöstä ja heidän ponnistuksensa suuntautuivat useasti uudistuluotujen suhteitten muodostamiseen, joitten alaisina jokainen tuottaja saisi kontrolleerata omat tuotantovälikappaleensa ja nautia työnsä täydet hedelmät. Heidän ihanteensa olivat pääasiallisesti pikkuporvarillisia ja olivat saavutettavissa pääasiallisesti osuustoiminta seurojen ja luottoyhdistysten avulla.

Mutta nämä ihanteet olivat ainoastaan verrattain pieniä piirejä tyydyttäviä. Suuret joukot ryöstettäviä olivat täynnä kiukkua olevia oloja kohtaan, vihaisisivat ryöstäjiä ja toivoivat parempaa tulevaisuutta, mutta välittivät vähäsen yhteiskunnallisista puoskaroimisresepteistä. Ranskassa Saint Simonistien, Fourieristikaiksi tekijäiksi vallankumouksessa auttamaan koulukuntaa voimain saavuttamiskysymyksessä; mutta itse asiassa se jäi vain typeräksi "massaksi" verrattuna johtajiin. Tämä aatejärjestelmä sai selvemmän poliitillisen ilmauksensa Ranskan salaisissa salaliittolaisseuroissa kolmekymmenluvulla ja Blanquismissa, joka kehittyi näistä .

Nämä pienet joukkueet, kuuluen osaksi pikkuporvaristoon ja köyhälistöön, koettivat pyyhkäistä suuret, typerät joukot mukanaan vallankumouksellisen kuohlinkampailuun. Tällä tavoin ne miehet, joihin heillä oli luottamusta, asetettaisiin valtiovaltaa kontrolleeraaville paikoille ja olisivat siten tilaisuudessa alkaa oikeuden ja rauhan hallituksen.

(Jatkoa).

Eri maista

Olosuhteet Indiassa.

India on varhainen salaisuuksien ja ihmeellisyyksien maa. Siellä on ollut sivistys jo rchevässä 'aikoistuksessa tuhansia vuosia. Indiasta ovat kaikki varhaisimman aikakauden sivistyspyrinnöt kotoisin. India:lai:en filosofia ja kirjallisuus on vuosisatoja ollut koko sivistyneen maailman ihanteena ja virkistäjänä, sieltä ovat virranneet kaikki vanhanajan tiedet ja taitect. Enemmän kuin puolet koko maapallon asukkaista tunnustaa uskontoja, jotka ovat saaneet alkuperänsä Indiasta ja India on Japanin ja Kiinankin pyhä maa. Indian ansiot maailman sivistyksen luojana ovat arvaamattomat. Amerikan löytökin oli ainoastaan odottamaton erehdys Columbukselle etsiessään meritietä Indiaan, joten tämänkin maan löytö saa kiittää Indiaa siitä, että on päässyt niin korkealle sivistyksessä.

Mutta tänä päivänä on Indian 300,000,000 ihmistä ja koko maa vieraan vallan kirouksen ja raiskauksen alaisena, vieraan maan, joka on 7000 mailia etäällä Indiasta, mutta siitä huolimatta orjuuttaa ja sortaa tätä vanhaa sivistysmaata. Ensimmäisenä saapui Indiaan englantilaiset lähetyssaarnaajat, jotka tulivat sinne viinapalo toisessa ja miekka toisessa kädessä ja heidän jälkeensä on virrannut kaikki se saasta, mitä englannin "sivistys" on mukanaan kulettanut. Englanti on toiminut Indiassa raakamaisemmin kuin mikään vanhanajan orjavaltio minään historian aikana.

Ihmctyttää ehkä, että sellainen kansanlauma 300,000,000 ihmistä, alistuu vieraan vallan alle. Mutta on otettava huomioon se seikka, että siellä eivät saakkaan kantaa aseita muut kuin sotilaat, jotka kaikki ovat englantilaisten palveluksessa, olivatpa ne sitten englantilaisia tai indialaisia. Ja vielä on toinenkin seikka, nimittäin se, että kaikki sivistys ja tietoisuus indialaisten keskuudessa on tapettu, joten he ovat niin tietämättömiä asemastaan, etteivät osaa mitään erikoisesti vaatiakaan, ainakaan suurin osa ei voi sitä tehdä. Ja pääseikka on siinä, että Englanti hallitsee kaikkia Indian päätekijöitä, ni-100 pros. ja tämä verotus kasvaa aina puolella, joka 20—30 vuoden kuluessa. Talonpojan asema on aivan sama ja vielä kurjempikin kuin muissa Englannin alusmaissa. Viimeisenkin kymmenen vuoden kuluessa on maavero noussut 28 pros. Toinen seikka, jolla kiskotaan suuret rahat, on niin sanottu kanaalisysteemi. Hallitus rakentaa kanaaleja, joista vesi laskee viljelyksille ja maanviljelijään täytyy maksaa hirvittävät verot vedestä, niidenkin maiden osilta jotka eivät kuulu ensinkään kastelualueeseen ja vaikkeivat he käyttäisi vettä ensinkään.

Toinen suuri keinottelu, jolla hallitus tekee noin 38,000,000 vuosittain on opiumin valmistus, jota Indiassa valmistetaan ja viedään Kiinaan ja pakotetaan Kiina ostamaan tätä hirvittävää myrkkyä. Englannilla on myöskin monopooli Indian suolatuotantoon ja sitä verotetaan aina 20 pros. yli arvonsa ja kansan täytyy silti sitä ostaa ja käyttää. Yksi hirvittävimpiä tavaroita, mitä asukkaiden pakotetaan ostamaan on viina ja whisky, josta hallitus tekee voittoa noin 37,000,000 vuosittain. Indialaiset ovat alkuaan raitista kansaa ja he vihaavat äärettömästi väkijuomia, mutta sitä hallitus pystyttää kapakoita joka paikkaan ja verottaa kansaa. Asukkaat ovat lupautuneet maksamaan kaksinkertaa enempi veroja, jos viina hävitettäisiin, mutta sitä ei hallitus ole ottanut kuuleviin korviinsa.

Suuria summia kiskotaan myöskin virkailijain palkkoihin. Esim. Indian englantilaiselle kuvernöörille maksetaan 36,000 dollaria vuodessa palkkaa. Hallitus kulettaa Englannista kaikellaisia rikollisia ottamaan virkapaikkoja, sentähden että ketkään sivistyneet ja itselään pitävät ihmiset eivät lähde paahtumaan Indian kuumaan ilmanalaan ja siksi täytyy virkailijoillekin maksaa niin hirveän suuria palkkoja. Englantilaisillekin sotilaillekin maksetaan 25.00 doll. kuussa ja kaikki ylöspito, mutta indialaisille maksetaan ainoastaan 4 doll. ja ylöspito.

Siis Indian täytyy maksaa 150—200,000,000 dollaria vuosittain siitä, että Englannin hallitus riistää ja orjuuttaa maan asukkaita ja kiskoo kaikki luonnorikkaudet ja tuotteet, mitä maa voi tuottaa ja kulettaa ne maailman markkinoille, kun samalla miljoonittain maan omia asukkaita kuolee nälkään ja kurjuuteen.

Se hirvittävä orjuus, joka Indiassa vallitsee ja se kontrahtityöjärjestelmä, joka siellä on käytännössä, on painanut kansan elämäntason ihan eläimellisyyteen saakka. Palkkaa maksetaan 10.00 doll. vuodessa asukasta kohti tai 3 senttiä päivältä. Tämä on kaikkein kurjin palkka, kuin missään muussa maassa maksetaan työläisille. Turkissakin, jossa on kaikkein halvin palkkaustaksa kuin missään muissa maissa, maksetaan siitä puolta enempi nimittäin 20 doll. vuodessa.

Näistä kurjista olosuhteista onkin johtunut se kroonillinen tauti, että Indiassa on ollut viimeisen neljänkymmenen vuoden ajalla 24 nälkävuotta ja nyt siellä on ainainen, loppumaton nälänhädän aikana 30,000 dollaria kuninkaallisen ruusutarhan ylläpitämiseksi, mutta mitään ei se tehnyt nälkäänkuolevain hyväksi.

Kaupungeista ei pidetä minkäänlaista huolta. Terveydellisessä suhteessa on kaikki rapilassa. Ei ole minkäänlaisia vesijohtoja eikä likaviemäreitä. joten kaikki mätä ja lika kokoontuu ja muodostaa malariaa, koleraa, ja kaikellaisia hirvittäviä tauteja. Hallituksella riittää kylläkin miljooneja sotavarustuksiin, mutta ei mitään kansan eteen ja terveyden ylläpitämiseksi.

Koulut ovat myöskin aivan rappiotilassa. Ainoastaan yhdessä viidestä kaupungista on matala ilmaton läävä, jossa muka pidetään lähetyskoululla ja opetetaan kristityikksi, mutta mitä silloin kristillisyydellä tehkee, kun kuitenkin kuolee nälkään, vaikka olisi kuinka kristitty.

Persoonallinen vapaus ja kaikki puhe-, kokoontumis-ja painovapaus on tykkänään kielletty. Onko siis ihme, että 25 viisasta miestä hallitsee tätä 300,000,000 käsittävää ihmislaumaa. Kaikki oikeudenkäytyn on ihan äärimmäisyyteen saakka puoluecellista. Jos esim. indialainen tappaa jonkun englantilaisen, niin aivan tutkimatta tapetaan, tai lähetetään eräässeen kaukaiseen seutuun, joka on yhtä kurja kun Venäjän Siperia, mutta jos englantilainen tappaa hindun, niin hänelle ei tule useassakaan tapauksessa mitään rangaistusta. Siis siellä ei tule kysymykseen ihminen ja ihminen, vaan rotu ja rotu.

Puhevapaus on vielä tarkemmin kielletty kun Venäjällä ennen v. 1905. Yhden artikkelin kirjoittamisesta annetaan 50 v. kuritusvankilaa ja pakkotyötä Indian:siperiassa. Kaksi vuotta sitten vangittiin yhdeksän kansan johtajaa, joita pidettiin vankilassa koko vuosi ilman minkäänlaista tutkintoa tai tuomiota ja samantapaisia jutluja on lukemattomia.

Maan kasvukykykin on niin rappeutunut, että vaikka maaperä on mitä parhain, niin se voi tuottaa nykyään ainoastaan 11 bushelia eekkeriä kohti viljaa,jotavastoin Englannissa,jossa maa on jo monen kertaan nyletty, tuottaa 33 bush. eekkeriä kohti. Tämän maan rappeutuminen johtuu siitä, että maanviljelijät ovat niin suuren velkataakan alla, että he eivät voi maatansa kunnollisesti viljellä eikä lannoittaa.

Brittiläinen hallitus on niin tarkasti säilyttänyt kaikki verot ja laitokset kansan hartioille, että yksin kirkonkin ja siitä johtuvat kustannukset täytyy hindulaisten kustantaa ja pitää yllä englantilaisille, vaikka he eivät itse kävisi ensinkään kirkossa.

Tällaisten olosuhteiden alaisina toimii vanhanajan sivistys kansa, joka on menettänyt kaikki oikeutensa, vapautensa ja kaikki mitä sillä menetettävää on. Ne ovat suureksi osaksi menettäneet toivonsakin parempaan.

Nyt on kuitenkin jo kahdeksan vuotta toiminut vallankumouksellinen liitto, jonka tarkoituksena en tehdä loppu tästä kurjasta asemasta ja pelastaa tämä kauan kärsinyt kansa.

sujuvia tuottamaan voitto-osinkoja kaivosparoonecille.

Niin tehtiin myöskin minulle. Viime talvena tänne tullut hännäntuppi tässä joku päivä sitten suvaitsi käskeä lähtemään ylös kaivannosta, johon olinkin heti kuuliainen. Syystä ei ollut mitään puhetta, mutta mitäs siinä enää syytä tarvitaankaan, olenhan kohta kolme vuotta tällä työmaalla itseäni kuluttanut.

Näinä päivinä on ilmaantunut tänne lähes parikymmentä miestä, joitten pitäisi olla tämän Mond Nickel komppanian renkejä ja oikein Englannista tuotuja, niitä ammattirikkureita. Niitä pitäisi tulla isompi määrä, jos oikein tiedejään.

Nämä kuuluvatkin olevan aikamestereita — koneita särkemään.

K. J.

TURNOUR ISLAND, B. C.

Tekniikan, työtä säästävien konciden, nopean kehityksen huomaa täälläkin B. C. metsissä puutavara raaka-aine tuottannon alla. Ei ole pitkää aikaa, tuskin pariakymmentä vuotta, siitä kun härkä valjakon voima vielä oli ainoa mahti, jolla voitiin jättiläispuita saada metsistä ulos. Sittemmin oli ulosottovälineenä pieni höyrykone, n. s. "donkey", sekin ensin oli hyvin yksinkertainen, siitä vähitellen kehittyen, niin että senkin uusimmat mallit ovat jo koko monimutkaisia. Mutta suurkonciston voi jo sanoa nuorinta ulosottovälineltä, n. s. lentokonetta, jolla tukkia y. m. puita metsästä lennätetään joko merecen tai rautatien viereen. Tännekin Powell River Co. paperipuu kämpälle on tänä kesänä hankittu sellainen kone ja hyvästi se kuuluu vetelevän. Ennustavat tuon ennen niin käytännöllisen "donkeyn" pian joutuvan muscotavarain joukkoon.

Mutta huomaahan täällä muutakin. Vielä tällä vuosisadalla koetetaan teollisuustyöväestön päähän iskeä vuosisatoja vanhoja taikoja. Keskiaikainen noita (pappi) on oikein asumassa kämpällä ja sitten joka pyhä loihtujaan latelec.Työläiset ovat niin tietoisia etteivät suuresti välitä noidan loihduista, ovatpa jotkut suorin sanoin selittäneet "papille" mitä hän oikeastaan on. Mutta onhan mitä aascjakin, tänäänkin oli mitä aascjakin, tänäänkin oli kokonaista viisi sielua "läsnä" "jumalanpalveluksessa" ja ne olivat "kämppä poosu", "etu rikari", eräs "etukaataja", "pull kokki" ja yhden herran arvonimeä en tiedä. Mainitut miehet ovat kämpän paras palkkaisia michiä (yhtä lukunottamatta) ja tietenkin menivät loihtuja kuulemaan enemmän pelosta menettää virkansa, kuin halusta kuulla "jumalan sanaa."

On selvää että yhtiö pitää tuommoisia loihtijoita kahlehtiaksen niiden avulla työläistensä järjen, etteivät he huomaisi että: sitä mukaa kun työtä säästävät koneet kehittyvät, sen pienemmän osan tuotteestaan työläinen saa.

Ilmat ovat olleet täällä niin sateiset ja pilvistä että tuskin koko kesänä on aurinko kylpyä saanut.

A. V.

tonista löytyy.

Edmontilainen.

Tietoja eri aloilta.

TARTTUVISTA TAUDEISTA ELI IKROOBIT, NIIDEN LEVENEMINEN JA MERKITYS IHMISELÄMÄSSÄ.

Mikroobit tai niinkuin niitä toisella nimellä kutsutaan bakterit, ovat pienen pieniä olioita joita tavallinen silmä ei ollenkaan huomaa. Niiden koko on niin vähäinen, että yhdessä ainoassa vesipisarassa saattaa vapaasti elää, liikkua ja lisääntyä useampia miljoonia mikroobeja. Niin ollen voi mikroobien elämää seurata vain suuren mikroskoopin avulla. Mikroskoopiksi nimitetään monenkertaista suurennuslasia.. Mikroobin voi nähdä vain sellaisella mikroskoopilla, joka suurentaa 500—1000 kertaa. Sittenkään ei mikroobi näytä pistettä isommalta. Nämä pikkuolennot lisääntyvät hirmuttoman nopeasti. Ja jos ei mitään esteitä olisi, voisi yksi ainoa mikroopi vuorokaudessa jättää 1,600 triljoonaa jälkeläistä. Se on luku, jota on vaikea tavallisen kuolevaisen käsittää. Mutta onneksi on kuitenkin olemassa koko joukko sellaisia ehtoja, jotka tekevät mahdottomaksi yllämainitun hirmuttoman lisääntymisen. Niinpä monet mikroobit voivat toimeentulla vain vedessä ja kuolevat heti kuivassa paikassa.; toiset taas eivät siedä auringon säteitä j. n. e.

Mikroobeja on olemassa kaikkialla: ilmassa, maassa, vedessä, ihmisen ja eläinten ruumiissa. Ne nauttivat ruokanaan niitä aineita, joiden keskuudessa liikkuvat. Useat mikroobit tuovat ihmiselle hyötyä. Mutta sen sijaan on hyvin paljon olemassa sellaisia mikroobeja, joista on vaaraa ihmisen ja eläinten terveydelle, voivatpa ne saattaa hengiltäkin pois. Viimemainittujen ryhmän muodostavat ne mikroobit, jotka synnyttävät tarttuvia tauteja. Sellaisia ovat esimerkiksi keuhkotautimikroobit, siperialaisruttomikroobit j. n. e. Ne tarttuvat joko välittömästi sairaalta terveelle tahi sattuvat ihmisen ja eläinten ruumiiseen ruuan ja juoman yhteydessä kuin myöskin likaisten kappaleiden ilman ja etenkin hyönteisten välityksellä. Ihminen tai eläin sairastuu tarttuvaan tautiin vain siinä tapauksessa, jos vastaavat tautimikroobit löytyvät ruumiissa suotuisat elämisnahdollisuudet.

Voidaksemme käsittää mitä tapahtuu ihmisen tai eläimen ruumiissa sen jälkeen kun jonkun tarttuvan taudin mikroobi on alkanut sielllä levitä, on meidän ensin otettava selvyys siitä mitä on veri. Jos tahraisimme lasin verellä ja rupeaisimme sitte sitä tarkastelemaan mikroskoopin avulla, niin huomaisimme siinä hyvin monia eri ympyröitä, jotka väriltään olisivat vaaleanpunaisia. Näitä nimitetään punaisiksi verisoluiksi. Jokaisessa veripisarassa on näitä useampia miljooneja. Ne tekevät veren punaiseksi. Mutta paitsi näitä on veressä olemassa myöskin kokonsa puolesta hiukan isompia valkoisia verisoluja, joiden luku edellisiin verrattuna on paljon pienempi.

Kun jonkun tarttuvan taudin mikroobi (bakteri) on joutunut

vereen ja alkanut siellä lisääntyä, syntyy silloin kova taistelu, jota suurennuslasin avulla on hauska seurata. Valkoset verisolut hyökkäävät suurin joukoin mikroobien ympärille ja ryhtyvät hävittämään niitä. Se tapahtuu sillä tavalla, että valkonen verisolu kietoo mikroobin omalla ruumiillaan ja sulattaa sen kuten ruuan. Hävitystyötä harjotetaan ahkeraan, mutta mikroobit lisääntyvät samalla nopeasti. Näin voi taistelua jatkua hyvin kauvan ja sairaan kohtalo riippuu siitä ken lopullisesti voittaa. Jos voitto jää valkosten verisolujen puolelle, paranee sairas, jos taas päinvastoin, on kuolema kohtalona.

Lääketieteen tehtävänä on avustaa valkeita verisoluja tuossa ruumiimme sisällä tapahtuvassa taistelussa ja viedä siten voitto heidän puolelleen. Sitä varten on ennenkaikkea löydettävä se mikroobi, joka kussakin tapauksessa toimii ja sitten päästyä selvyyteen sen ominaisuuksista, keksittävä sen vastustamiskeinot. Nykyään tunnetaankin jo hyvin monta tautimikroobia ja muutamia vastaan voidaan tuloksellisesti taistella. Mutta kuitenkin tarttuviin tauteihin kuolee vuosittain suuret joukot ihmisiä. Niinpä seitsemäs osa kaikista kuolleista lankeaa keuhkotautisten osalle. Entä sitten kun otetaan vielä huomioon lavantauti, keuhkokuume, kurkkumätä, kolera y. m. s.

Tarkastellessa kuolevaisuustilastoa, pistää heti silmään se ilmiö, että köyhempien kansanryhmien keskuudessa sairastuu ja kuolee paljoa enemmän kuin rikkaimpien. Se johtuu juuri siitä, että vähävaraiset asuvat sellaisissa olosuhteissa, joissa mikroobit voivat parhaiten levitä. Sikäli kuin näitä olosuhteita parannetaan, vähenevät myöskin sairastumis- ja kuolemantapahtumat. Sen todistaa selvä esimerkki. Nimittäin länsi-europpalaisissa maissa ei ole olemassakaan enää koleraa, mustaa ruttoa y. m. mutta Venäjällä ne vierailevat alinomaa, koskapa niinden on täällä hyvä oleskella.

No miksi ei Venäjälläkin koetetta parantaa elinehtoja sellaisiksi, ettei ruttotaudit voisi siellä viihtyä ja levitä? Senvuoksi ettei Venäjän itsehallinnossa samoin kuin lakiasäätävässä laitoksessakaan ole läheskään riittävästi edustettuna kansan pohjakerros, jota parannukset lähemmin koskevat. Vain sen mukaan, mikäli tautimikroobien levenemisestä on vaaraa varakkaimmille luokille, koetetaan Venäjällä niiden lisääntymistä estää ja keinoja niiden vastustamiseksi keksiä. Siis ainoastaan kansanvaltaisuudelta on asiantilan parannusta tässäkin suhteessa odotettava.

Muuan kaamea venäläinen karkotuspaikka

2. Iltahuuto Sachalinin saarella.

(W. M. Doroschevitsin mukaan.)

(Jatk.)

Sachalinin rangaistusvankiloissa alkaa päivä iltahuudolla, jolloin työt jaetaan seuraavaa namua varten.

Toimisto, kalustettu tavallisen poliisivankilan tapaan. Jotenkin pimeä ja likainen. Kirjurit, myöskin karkotettuja, raaputtelevat kyniään, kirjoittavat lakkaamatta

kaksi — —. Kirottua, että tuo “valvonta” nykyään tunkeutuu kaikkialle. Anna tarkka luettelo joka miehestä! Ihan tässä tulee hulluksi. No, lähetä hänelle kaksi niistä, jotka ovat määrätyt purkamaan lastia.”

Työ seuraavaksi päiväksi on siis jaettu. Alkaa tarkastajan “vastaanotto”.

“Mitä sinä tahdot?”

“Ivanov, teidän ylhäisyytenne, on aina yhtä törkeä. Jos hänelle sanoo sanankin, saa kymmenen takaisin. Häväisee, raivoaa —.”

“Yksityiskoppiin hän! Kolme päivää vettä leipää. Mitä sinä.”

“Petrov etsii yhä riitaa.”

“Yksityiskoppiin hänkin. Siinäkö kaikki?”

“Niin, teidän ylhäisyytenne!”

“Kutsu tänne rikokselliset.”

Joukko vankeja tulee sisälle. He seisovat oven suuhun. Yksi on kahleissa.

“Mitäs sinä —?”

“Olen tutkintovankilasta. Lähetettiin kuulemaan tuomiota.”

“Aha! Mene tuonne kirjurin luo. Vasiljev. Lue hänelle tuomio!”

Kirjuri nousee ja mutisee tuomion nopeasti. — “Keisarillinen piirioikeus — — ottaen huomioon — — hyvin valmisteltu pakoyritys — — rangaistusaikaa lisää kymmenen vuotta” — kuuluu paikka paikoin.

“Osaatko kirjottaa?”

“Kuten käskette!”

“Kirjota alle!”

Kahleissa oleva kirjottaa yhtä välinpitämättömän näköisenä, kuin hän on tuomiotaan kuunnellut. Aivan kuin ei kymmenen vuoden lisäys koskisi laisinkaan häntä.

“Saanko nyt mennä!” kysyy hän tylysti.

“Mene!”

“Karkaa pian uudelleen, tuo piru!” huomauttaa tarkastaja.

Karkotetun, joka vähänkin pitää arvossa itseään, tulee ottaa vastaan jokainen tuomio levollisesti, välinpitämättömästi, kuten asia koskisi jotakin toista. Tätä kutsutaan karkotettujen kesken “hyväksi tavaksi.” Ainoastaan jos tuomio on odottamattoman ankara, sallii “hyvä tapa” tuomitun soimata ja solvaista sekä oikeutta että tuomareita. Muulloin jokainen valittava sana aiheuttaisi toverien ylenkatseen. Siitäpä johtuukin tuo näennäinen välinpitämättömyys.

Sydämensä sisimmässä he ovat epätoivoissaan rangaistusajan jatkamisesta, ja tuomio näyttää heistä kohtuuttoman kovalta sekä epäoikeutetulta. “Seitsemän päivän vapaudesta kymmenen vuotta vankeutta!”

Olen itse nähnyt tuomitun, joka silmiään räpäyttämättä, pienintäkään mielenilmausta osottamatta kuuli, että hänen rangaistusaikaansa lisättiin viisitoista vuotta. Mutta kun myöhemmin juttelin hänen kanssaan kahden, ilman todistajia, ei hän voinut pidättää kyyneleitänsä tämän tuomion johdosta.

“Nyt olen mennyt mies! Mitäpä elämästäni enää on! Se on ainaisesti mennyttä!”

Kuinka syvä suru kuvastuikaan tämän miehen äänessä, vaikka hän oli äsken silmiään räpäyttämättä kuunnellut tuomiotansa!

“Mitä tahdotte?” kysyi tarkastaja toiselta vankijoukolta.

“Rangaistusaikamme on lopussa.”

“Kuka sen varasti? Sen kai tiedät?”

Mies raapi päätänsä.

“Voinko minä sanoa, kuka? Tiedättehän itsekin, teidän ylhäisyytenne, kuinka sen käy, joka antaa ilmi.”

“Ovatko nämä ihmisiä, kysyn teiltä.” Tarkastaja kääntyi minuun. “Varastavat kuten korpit. Toinen varastaa toiseltaan. Mutta antaa ilmi! No veliseni, et siis tahdo sanoa, kuka kirveen varasti? Istu sitten, kunnes kruunun kirves löytyy!”

“Oletko kauan jo istunut?”

“Kymmenen vuotta”.

“Sallikaa minun huomauttaa, teidän ylhäisyytenne” — sekautuu eräs kirjuri asiaan —. Hän on säästänyt jonkun verran rahaa. Eikö sillä voisi maksaa kirvestä?”

“Aivan oikein! Olen säästänyt.” Miehen kasvoilla kuvastuu ilo ja toivo.

“Minun puolestani! Lyhentäkää kirveen hinta ja antakaa mennä. Mars! Piru vieköön sinut!”

“Kiitän alamaisimmasti, teidän ylhäisyytenne!”

Sellaisen matkasiunauksen saattamana poistuu mies tyytyväisenä, alkaakseen “uutta elämää!”

Hänen paikallensa pöydän viereen ilmestyy toinen rangaistusvanki. Takki ja paita repaleina. Kasvot rikki lyöty, raadeltu.

“Teidän ylhäisyytenne! Osottakaa minulle mahtavaa armoanne!” ulvoo hän paremmin kuin puhuu. “Älkää antako minun sortua kurjuuteen, teidän ylhäisyytenne!”

“Mikä häntä vaivaa?”

“Ovat taas pieksäneet häntä”, selittää ylivalvoja.

“Mitäs siitä sanotte?” — taas tarkastaja kääntyi puoleeni. “Mitä voin tehdä hänelle? Mihin hänet lähettänenkin, lyövät he häntä kaikkialla. Pieksävät puolikuolleeksi.”

“Aivan niin”, vakuutti ylivalvoja. “Määräyksenne mukaan pistin hänet äsken vankilaan yhteiseen houneeseen, kuten hän olisi tehnyt jonkun rikoksen. Mutta eivät toiset sitä uskoneet. Sielläkin löivät häntä. Työhön en voi häntä enää ollenkaan lähettää. Tekevät hänestä lopun.”

Vankien viha ja suuttumus tätä miestä kohtaan johtui siitä, että hänen epäiltiin ilmiantaneen kahden pakolaisen piilopaikan.

“Ja kuinka käyttökelpoinen mies hän olikaan”, kuiskasi tarkastaja hiljaa minulle. “Hänen kauttansa sain tiedon kaikesta mitä vankilassa tapahtui.”

Nyt seisoi tämä “käyttökelpoinen” surkuteltavassa tilassa edessämme: rikki pieksettynä, avuttomana, kuolemaansa odottaen! Vangit lyövät häntä! Hän on tosin tehnyt “esimiehilleen” arvokkaita palveluksia, mutta mitäpä nämä voivat tehdä, suojellaksensa häntä raivoon joutuneilta, julmistuneilta vangeilta!

“Jos heitä rankaisee, lyövät he häntä vielä jumemmin. Tekevät hänestä kokonaan lopun.“

“He tekevät minusta kokonaan lopun, teidän ylhäisyytenne“, vaikerteli ilmiantaja. “Varmaan he tekevät minusta kokonaan lopun.“

“Kuka sinua on nyt lyönyt. Sano, kuka oli johtajana?“

“Pyydän, teidän ylhäisyytenne, kuinka uskaltaisin sanoa sitä. En eläisi päivääkään! Silloin he varmasti tappavat mi-

Tämä oli raskaimpia töitä, mutta tuo onneton iloitsee siitä, kuten hyvästä työstä, suosionosotuksesta.

“Kiitän teitä nöyrimmästi, teidän ylhäisyytenne, mutta —“.

“No, mitä nyt vielä.“

“Hyvä! pääset huomenna toiseen piiriin. Saat vetää halkoja metsästä.“

“Sallikaa minun mennä täksi yöksi koppivankilaan. Muuten he taas lyövät minua.“

“Hyvä on! Siis koppiin!“ nauraa tarkastaja.

“Kiitän nöyrimmästi, teidän ylhäisyytenne.“

Yksityiskoppi on kauheinta rikollisten mielestä, mutta hänestä se tuntuu paratiisille!

“Joko on kaikki?“

“Jo, kuten suvaitsette.“

“No, nyt siis rukoukseen ja iltahuutoon—ja sitten nukkumaan. Tänään tuleekin yö vasta myöhään. (Tarkastaja katsoo kelloaan). On jo 11, ja huomenna kello 4 alkaa taas päivä.“

Ulkona oli kylmä, pilkkopimeä yö. Ainoastaan harvat tähdet häämöttivät taivaalla. Avaralla vankilan pihalla värjötti muutama lamppu. Ei näe kättä edessään, mutta siitä huolimatta aavistaa joukkojen läsnäolon, hengityksen. Seisomme mustan, korkean rakennuksen edessä. Se on kappeli.

“Lakit pois! Valmiit rukoukseen! Alkakaa!“ kajahtaa äkkiä komento.

“Kristus on kuolleista noussut“, kajahtaa laulu pimeydestä. Sitä laulavat sadat näkymättömät ihmiset. Ääniä kaikuu pimeydessä oikealla, vasemmalta, vierestämme, jostakin kaukaa. — Juuri kuin itse pimeys alkaisi laulaa. Tämä ylösnousemisen hymni, tämä elämän voittoa kuoleman ylitse ylistävä laulu tässä ympäristössä! Se vaikuttaa kiusaavasti.

Näkymätön kuoro laulaa vielä muutamia laluja. Sitten alkaa iltahuuto. Kun on niin myöhäinen, ei vankeja huudeta tavallisuuden mukaan nimeltään, vaan heidät yksinkertaisestilasketaan. Lyhdyt kasvojen tasalle kohotettuna kulkevat katsastajat pitkin rivejä ja laskevat heidät. Pimeydestä sukeltautuu silmänräpäyksessä esiin vanhoja, nuoria, surullisia, väsyneitä, hurjia sekä vastenmielisiä kasvoja ja katoovat heti taas pimeyteen. Jokaisen rivin päässä valaisee lyhty paremmissa vaatteissa olevan “vanhimman.“

“75?“ kysyy valvoja.

“75“ vastaa “vanhin“.

Ylivalvoja laskee yhteen ja ilmoittaa tarkastajalle, että kaikki vangit ovat tallella.

“Nukkumaan!“ kuuluu taas komento.

Joukko alkaa taas liikkua. Juuri kuin pimeys kaikkialla ympärillämme alkaisi elää. Kuuluu askeleita, kuiskauksia, huokauksia, haukotuksia. Päivän työstä uupuneet vangit hajautuvat nopeasti kurjiin suojiinsa.

“Kuka siellä??“ huutaa vartija kahlevankien rakennuksen ovella. “Kuka siellä!“ kiljaisee hän epätoivoisesti kun yhä lähestymme.

“Herra tarkastaja! Mitä sinä mylvit tuolla tavalla!“

Tulemme ovelle. Suunnaton

taan kalistellen he kulkevat ohitsemme. Seinillä liikkuu hämärät muodottomat varjot.

Eräässä osastossa on kaksi kärryihin kahlehdittua. Molemmat kaukaasialaisia. Kahlehditut niihin kiinni, koska heidän epäillään karkaavan. Toinen heistä, pitkä, voimakas, avokatseinen ja rohkean näköinen mies, jonka kasvoilla voinee tuskin koskaan näkyä pelkoa, vetää huudettaessa kärryjään kalisevine kahleineen aivan läheltämme ohitse.

Sellaiset kärryt — ne painavat 65 Fundia (noin 27 kiloa) taotaan kahleilla kiinni jalkarautoihin. Ennen ne taottiin kä-

“Minkä vuoksi hän makaa??“ Hän puhuu jotakin hiljaisella, nöyrällä äänellä.

“Kipeä hän on, sangen kipe — —. Heikoksi käynyt“, selittää joku.

Rukouksen ajaksi hän nousee, seisoo kärryihinsä nojaten, vaikeroiden, huokaillen, marttyyrin kaltaisena. Kahleet kalisevat pienimmästäkin liikkeestä.

Tuskin voitte kuvitella, minkä vaikutuksen sellainen kärryihin kahlehdittu ihmispoloinen tekee. Häntä katsoo ihan kuin ihmettä. Miksi hänen täytyy laahata niitä aina perässään! Hänet näkee omin sil-

Tällaisen “valvojan“ käsissä on rangaistusvangin kohtalo. Vieläpä hänestä riippuu sekin, missä määrin keisarilliset armon-osotukset rangaistusajan lyhentämiseen nähden on pantava täytäntöön. Sellaiset armonosotukset koskevat näet ainoastaan niitä rikoksellisia, jotka ovat “käyttäytyneet nuhteettomasti.“ Käyttäytymisen taas osottaa luettelo, johon valvojain määräämät rangastukset tulisi merkitä ja johon ei tarkastaja koskaan tee pienintäkään muutosta. Sellaiset muutokset alentaisivat valvojain arvoa rikoksellisten silmissä. Kuinka valvojat voisivat sellaisten muutosten jälkeen

Voitaisiinko olettaa

että yli 5,000 suomalaista maanviljelijää tässä maassa olisivat kaikkea harkintakykyä vailla

Sellaiseen syytökseen ovat vikapäitä ne maanviljelijät, jotka tietävät, että tässä maassa ilmestyy suomenkielinen maanviljelyslehti, eivätkä silti tilaa sitä. Kuuden kuukauden ajalla on yli viisituhatta farmaria tullut sellaiseen käsitykseen, että “PELTO JA KOTI”-lehti ei ole ainoastaan tarpeellinen, vaan myöskin **välttämätön jokaiselle maanviljelijälle.** Tuntuisi uskottavalta, että ellei lehti vastaa niitä vaatimuksia, mitä maanviljelyslehdeltä vaaditaan, ei olisi mitenkään voinut saada siinä ajassa sellaista tilaajamäärää, jota vielä yksikään suomalainen julkaisu ei ole niin lyhyessä ajassa saavuttanut. Asetamme tähän esimerkiksi muutamia paikkakuntia, joiden perusteella voitte päättää ovatko ne ihmiset arvostelukyvyttömiä: Houghton kauntissa tilaa lehteämme 94 prosenttia suomalaisista farmareista; New York Mills'iin, Minn. menee yli puolitoista sataa lehteä. Rudyardiin menee yli 100; Sebekaan, Cloquetiin y. m. Minnesotan farmikyliin noin sata kuhunkin: samoin McCall'iin, Ida., Roberts Mont. y. m. yli sata kuhunkin. Sitten on lukuisia pienempiä ja suurempia farmikyliä, “joissa ei saa ollakaan, ellei tilaa PELTO JA KOTI-lehteä.”

Jos ylläsanottujen paikkakuntien suomalaiset eivät ole arvostelukyvyttömiä (jota ne ehdottomasti eivät olekaan), niin kuinka on laita sellaisten kanssa, jotka eivät ole lehtemme tilaajia — —?

KUSTANTAJAT JA KANSA LUOTTAVAT TOISIINSA — EI KUKAAN PETY.

Alunpitäen on lehden ilmoitettu alkavan ilmestymään kahdesti kuussa syyspuolella, jos tilaajamäärä saadaan viiteentuhanteen, johon maanviljelijät ovat myöskin luottaneet. Määrän täyteen tultua päätti johtokunta puolestaan alkaa antamaan lehteä ulos.

Kahdesti kuukaudessa, Lokakuusta alkaen

Viidellätuhannella ei se kannata, mutta päätös tehtiin täydellä luotolla siihen, että maanviljelijät kyllä nostavat tilaajamäärää, että se kannattaa, joten tilaushintakin jätettiin ennalleen.

Mikä takaa lehden kunnollisuuden

Paitsi vakinaista toimittajaa Wm. Marttilaa, kuuluu lehden toimitusavustajiin eläinlääketieteen professori A. S. Alexander ja siipikarja professori J. G. Halpin, molemmat Wisconsinin yliopiston maanviljelysosastolta; prof. Leo M. Geismar, Michiganin maanviljelysopiston yläniemekkeen edustaja, ollen nykyisin Houghton kautin maanviljelysneuvojana; Mr. Fred Ward, St. Louis kauntin, (Minn.) maanviljelysneuvoja ja lakimies J. Kiiskilä. Sen lisäksi on meille luvattu (ja annettukin jo) avustusta 28:lta eri maanviljelyskoululta Yhdysvalloissa ja Canadassa. Sitten saamme me kaikkien koefarmien ja maanviljelyshallituksen julkaisut useiden kymmenien ammattilehtien lisäksi, joita meille tulee.

Yleensä me hankimme kaikellaisiin asioihin pätevät tiedot vaikka mistä ja millä hinnalla ja vastataan lehdessä ja kiireimmät kirjeellä. (Olkoon tässä sanottu, että kirjeilläkin olemme jo vastanneet yli 200 kysymystä.)

Kaikki sisältö on ehdottomasti paikkansa pitävää ja Amerikalaista, joten saksituksia ei tarvitse lukea.

Elokuun numero on valmis, käsittäen 48 sivua,

joista noin 6 sivua kysymyksiä ja vastauksia. Sanottu numero sisältää etupäässä syyskylvöjä koskevia kirjotuksia, m. m. kirjotuksen vihantalannoituksesta, jossa selitetään sopivia vihantalannoituksia kaikkiin osiin Yhdysvaltoja ja Canadaa ja on valaistu 11:ta kuvalla; talvinisusta, koskeva useita eri paikkoja, on kirjotuksia Minnesotan heinämadoista, y. m., joita tässä on mahdotoin luetella.

PALJON KAUNOKIRJALLISTA, KOTEIHIN SOPIVAA LUKEMISTA, SEKÄ OSUUSTOIMINTAA KÄSITTELEVIÄ KIRJOTUKSIA.

Tilaushinnat: $1 vk., 50 senttiä puoliv. Suomeen ja Canadaan $1.25 vk. puoliv. 65 senttiä. Yksityisnumerot 15 senttiä.

Tehkää tilaus allaolevalla kaavakkeella.

PELTO JA KOTI, Hancock, Mich.

Lähettäkää Pelto ja Koti allaolevalla osotteella ...... vuodeksi ...... kuukaudeksi.

Nimi .... Osote ....

....

Mukana seuraa maksuksi .... dollaria .... senttiä.

taistelussa ja viedä siten ' voitto heidän puolelleen. Sitä varten on ennenkaikkea löydettävä se mikroobi, joka kussakin tapauksessa toimii ja sitten päästyä selvyyteen sen ominaisuuksista, keksittävä sen vastustamiskeinot. Nykyään tunnetaankin jo hyvin monta tautimikroobia ja muutamia vastaan voidaan tuloksellisesti taistella. Mutta kuitenkin tarttuviin tauteihin kuolee vuosittain suuret joukot ihmisiä. Niinpä seitsemää osa kaikista kuolleista lankeaa keuhkotautisten osalle. Entä sitten kun otetaan vielä huomioon lavantauti, keuhkokuume, kurkkumätä, kolera y. m. s.

Tarkastellessa kuolevaisuustilastoa, pistää heti silmään se ilmiö, että köyhempien kansanryhmien keskuudessa sairastuu ja kuolee paljoa enemmän kuin rikkaimpien. Se johtuu juuri siitä, että vähävaraiset asuvat sellaisissa olosuhteissa, joissa mikroobit voivat parhaiten levitä. Sikäli kuin näitä olosuhteita parannetaan, vähenevät myöskin sairastumis- ja kuolemantapahtumat. Sen todistaa selvä esimerkki. Nimittäin länsi-europpalaisissa maissa ei ole olemassakaan enää koleraa, mustaa ruttoa y. m. mutta Venäjällä ne vierailevat alinomaa, koskapa niinden on täällä hyvä oleskella.

No niksi ei Venäjälläkin koeteta parantaa elinehtoja sellaisiksi, ettei ruttotaudit voisi siellä viihtyä ja levitä? Senvuoksi ettei Venäjän itsehallinnossa samoin kuin lakiasäätävässä laitoksessakaan ole läheskään riittävästi edustettuna kansan pohjakerros, jota parannukset lähemmin koskevat. Vain sen mukaan, mikäli tautimikroobien levenemisestä on vaara varakkaimmille luokille, koetetaan Venäjällä niiden lisääntymistä estää ja keinoja niiden vastustamiseksi keksiä. Siis ainoastaan kansanvaltaisuudelta on asiantilan parannusta tässäkin suhteessa odotettava.

Muuan kaamea venäläinen karkotuspaikka

2. Iltahuuto Sachalinin saarella.

(W. M. Doroschevitsin mukaan.)

(Jatk.)

Sachalinin rangaistusvankiloissa alkaa päivä iltahundolla, jolloin työt jaetaan seuraavaa aamua varten.

Toimisto, kalustettu tavallisen poliisivankilan tapaan. Jotenkin pimeä ja likainen. Kirjurit, myöskin karkotettuja, raaputtelevat kyniään, kirjoittavat lakkaamatta loppumattomia papereita, tiedonantoja raportteja, ilmotuksia, todistuksia, otteita.

Kun tarkastaja astuu sisälle, nousevat kaikki seisaalleen tervehtien.

Ylivalvoja ojentaa hänelle jo valmiin karkoitettujen luettelon seuraavaa työpäivää varten.

"Höyrylaivan lastin purkamiseen viisitoista — Salvumiestöihin kaksikymmentä — halkojen ja hirsien [v]etämiseen — työpajoihin — —. Ah — nyt muistan: Olga Mihailovna pyysi minulta miehiä kaivamaan puutarhaa."

"Ei ole enää ketään jällellä, teidän yhläisyytenne. Kaikki on jo jaettu."

"Ei tee mitään. Lähetä hänelle kuusi miestä, minun puolestani vaikka verstaasta. Niin — ja Anna Ivanovna tarvitsee myöskin

Kutsu tänne rikokselliset.

Joukko vankeja tulee sisälle. He seisovat oven suuhun. Yksi on kahleissa.

"Mitäs sinä —!"

"Olen tutkintovankilasta. Lähetettiin kuulemaan tuomiota."

"Aha! Mene tuonne kirjurin luo. Vasiljev. Lue hänelle tuomio!"

Kirjuri nousee ja mutisee tuomion nopeasti. — "Keisarillinen piiroikeus — — ottaen huomioon — — hyvin valmisteltu pakoyritys — — rangaistusaikaa lisää kymmenen vuotta" — kuuluu paikka paikoin.

"Osaatko kirjottaa?"

"Kuten käskette!"

"Kirjota alle!"

Kahleissa oleva kirjottaa yhtä välinpitämättömän näköisenä, kuin hän on tuomiotaan kuunnellut. Aivan kuin ei kymmenen vuoden lisäys koskisi laisinkaan häntä.

"Saanko nyt mennä!" kysyy hän tylysti.

"Mene!"

"Karkaa pian uudelleen, tuo piru!" huomauttaa tarkastaja.

Karkotetun, joka vähänkin pitää arvossa itseään, tulee ottaa vastaan jokainen tuomio levollisesti, välinpitämättömästi, kuten asia koskisi jotakin toista. Tätä kutsutaan karkotettujen kesken "hyväksi tavaksi." Ainoastaan jos tuomio on odottamattoman ankara, sallii "hyvä tapa" tuomitun soimata ja solvaista sekä oikeutta että tuomareita. Muulloin jokainen valittava sana aiheuttaisi toverien ylenkatseen. Siitäpä johtuukin tuo näennäinen välinpitämättömyys.

Sydämessä sisimmässä he ovat epätoivoissaan rangaistusajan jatkamisesta, ja tuomio näyttää heistä kohtuuttoman kovalta sekä epäoikeutetulta. "Seitsemän päivän vapaudesta kymmenen vuotta vankeutta!"

Olen itse nähnyt tuomitun, joka silmiään räpäyttämättä, pieninkin mielenilmausta osottamatta kuuli, että hänen rangaistusaikaansa lisättiin viisitoista vuotta. Mutta kun myöhemmin jutteliin hänen kanssaan kahden, ilman todistajia, ei hän voinut pidättää kyyneleitänsä tämän tuomion johdosta.

"Nyt olen mennyt mies! Mitäpä elämästäni enää on! Se on ainaisesti mennyttä!"

Kuinka syvä suru kuvastuikaan tämän miehen äänessä, vaikka hän oli äsken silmiään räpäyttämättä kuunnellut tuomiotansa!

"Mitä tahdotte?" kysyi tarkastaja toiselta vankijoukolta.

"Rangaistusaikamme on lopussa."

"Vai niin! Siirrytte siis nyt siirtolaisiksi. Olkaa vapaat! Ja onnea matkalle! Katsokaa, että käyttäydytte hyvästi, muutoin joudutte pian tänne takaisin."

"Kiitämme nöyrimmästi!" tervehtivät vankilasta päässeet.

"Puolet heistä on pian täällä taas — —. Mitä sinä tahdot?"

Joukko on mennyt. Pöydän ääressä seisoo talonpoika.

"Aikani on tänään lopussa, teidän korkea-arvoisuutenne — mutta minua ei lasketa pois — kirveen vuoksi —."

"Hän on hukannut kirveen — oli kruunun omaisuutta —", selittää ylivalvoja.

"Kai juovunpäissään!"

"Ei suinkaan! Minä en juo!"

"Ei, hän ei juo" todistaa ylivalvoja.

"Kirves varastettiin minulta." Eikö sillä voisi maksaa kirvestä?"

"Aivan oikein! Olen säästänyt." Miehen kasvoilla kuvastuu ilo ja toivo.

"Minun puolestani! Lyhentäkää kirveen hinta ja antakaa menemä. Mars! Piru viekköön sinut!"

"Kiitän alamaisimmasti, teidän yhläisyytenne!"

Sellaisen matkasiunauksen saattamana poistuu mies tyytyväisenä, alkaakseen "uutta elämää!"

Hänen paikallensa pöydän viereen ilmestyy toinen rangaistusvanki. Takki ja paita repaleina. Kasvot rikki lyöty, raadeltu.

"Teidän yhläisyytenne! Osottakaa minulle mahtavaa armoanne!" ulvoo hän paremmin kuin puhuu. "Älkää antako minun sortua kurjuuteen, teidän yhläisyytenne!"

"Mikä häntä vaivaa?"

"Ovat taas pieksäneet häntä", selittää ylivalvoja.

"Mitäs siitä sanotte?" — taas tarkastaja kääntyi puoleen. "Mitä voin tehdä hänelle? Mihin hänet lähettänenkin, lyövät he häntä kaikkialla. Pieksävät puoliksi kuolleeksi."

"Aivan niin", vakuutti ylivalvoja. "Määräyksenne mukaan pistin hänet äsken vankilaan yhteisen houneeseen, kuten hän olisi tehnyt jonkun rikoksen. Mutta eivät toiset sitä uskoneet. Sieltäkin löivät häntä. Työhön en voi häntä enää ollenkaan lähettää. Tekevät hänestä lopun."

Vankien viha ja suuttumus tätä miestä kohtaan johtui siitä, että hänen epäiltiin ilmiantaneen kahden pakolaisen piilopaikan.

"Ja kuinka käyttökelpoinen mies hän olikaan", kuiskasi tarkastaja hiljaa minulle. "Hänen kauttansa sain tiedon kaikesta mitä vankilassa tapahtui."

Nyt seisoi tämä "käyttökelpoinen" surkuteltavassa tilassa edessämme: rikki pieksettynä, avuttomana, kuolemaansa odottaen! Vangit löivät häntä! Hän on tosin tehnyt "esimiehilleen" arvokkaita palveluksia, mutta mitäpä nämä voivat tehdä, suojellaksensa häntä raivoon joutuneilta, julmistuneilta vangeilta!

"Jos heitä rankaisee, lyövät he häntä vielä jumemmin. Tekevät hänestä kokonaan lopun."

"He tekevät minusta kokonaan lopun, teidän yhläisyytenne", vaikerteli ilmiantaja."Varmaan he tekevät minusta kokonaan lopun."

"Kuka sinua on nyt lyönyt. Sano, kuka oli johtajana?"

"Pyydän, teidän yhläisyytenne, kuinka uskaltaisin sanoa sitä. En eläisi päiväkään! Silloin he varmasti tappavat minut."

"Niin, katsokaa nyt, katsokaa nyt vain! Mitkä tavat, minkälaiset olot! Mitä minun pitää siis sinulle tehdä??"

"Teidän yhläisyytenne!" Mies aikoo langeta tarkastajan jalkoihin.

"Anna olla! Jätä se!"

"Lähettäkää minut johonkin! Nopeasti pois täältä! Minun puolestani vaikka metsiin tai Oholskin rannalle. Täällä en jaksa enää. En voi mitenkään välttää toisten raivoa! Minussa ei ole enää yhtään eryttä luutia! En voi maata, en istua! Ovat lyöneet minut aivan mäsäksi! Teidän yhläisyytenne! Lopetan itseni!"

Hänen äänessään kuvastui epätoivo ja elämään kyllästymi nen. Tarkastaja mietti.

"Jo, kuten suvaitsette."

"No, nyt siis rukoukseen ja iltahuutoon—ja sitten nukkumaan. Tänään tuleekin yö vasta myöhään. (Tarkastaja katsoo kelloaan). On jo 11, ja huomenna kello 4 alkaa taas päivä."

Ulkona oli kylmä, pitkkopimeä yö. Ainoastaan harvat tähdet häämöttivät taivaalla. Avaralla vankilan pihalla värjötti muutama lamppu. Ei näe kättä edessään, mutta siitä huolimatta aavistan joukkojen läsnäolon, hengityksen. Seisomme mustan, korkean rakennuksen edessä. Se on kappeli.

"Lakit pois! Valmiit rukoukseen! Alkakaa!" kajahtaa äkkiä komento.

"Kristus on kuolleista nousut", kajahtaa laulu pimeydestä. Sitä laulavat sadat näkymättömät ihmiset. Ääniä kaikuu pimeydessä oikealta, vasemmalta, vierestämme, jostakin kaukaa. — Juuri kuin itse pimeys alkaisi laulaa. Tämä ylösnousemisen hymni, tämä elämän voittoa kuuleman ylitse ylistävä laulu tässä ympäristössä! Se vaikuttaa kiusaavasti.

Näkymätön kuoro laulaa vielä muutamia lauluja. Sitten alkaa iltahuuto. Kun on niin myöhäinen, ei vankeja huudeta tavallisuuden mukaan nimeltään, vaan heidät yksinkertaisestilaskeataan. Lyhdyt kasvojen tasalle kohotettuna kulkevat katsastajat pitkin rivejä ja laskevat heidät. Pimeydestä sukeltautuu silmänräpäyksessä vanhoja, nuoria, surullisia, väsyneitä, hurjia sekä vastenmielisiäkin kasvoja ja katoovat heti taas pimeyteen. Jokaisen rivin päässä valaisee lyhty parennimissa vaatteissa olevan "vanhimman."

"75?" kysyy valvoja.

"75" vastaa "vanhin".

Ylivalvoja laskee yhteen ja ilmoittaa tarkastajalle, että kaikki vangit ovat tallella.

"Nukkumaan!" kuuluu taas komento.

Joukko alkaa taas liikkua. Juuri kuin pimeys kaikkialla ympärillämme alkaisi elää. Kuuluu askeleita, kuiskauksia, huokauksia, haukotuksia. Päivän työstä uupuneet vangit hajautuvat nopeasti kurjiin suojiinsa.

"Kuka siellä??" huutaa vartija kahlevankien rakennuksen ovella. "Kuka siellä!" kiljaisee hän epätoivoisesti kun yhä lähestymme.

"Herra tarkastaja! Mitä sinä mylvit tuolla tavalla!"

Tulemme ovelle. Suunnaton lukko ratisee. Kokonainen pilvi kosteaa, mehevää höyryä syöksähtää ovesta ja astumme eräälseen kahleissa olevien osaston tupaan.

"Ylös! Seisokaa hiljaa!"

Tulomme näyttää herättävän henkiin nukkuvat kahleet. Ne alkavat jännittyä, kalista, kolahdella, puhua inhoittavaa kieltään. Mieli käy painostuneeksi tässä melussa, kahlevankilan hämäryydessä.

Katselen seiniä. Niiden pinnalla näkyy tummia varjoja ja juovia. Kuten joku jättiläishämähäkki olisi niihin kutonut verkkonsa — — tai kuten riippuisi seinillä jättiläismäisiä yölepakoita. Ne ovat männyn lehviä, joiden muka tulisi puhdistaa ilmaa. Haisee kostealta, homeelta, hieltä. Kahlehditut huudetaan nimeltään. Kahleitaan kalistellen he kulkevat ohitsemme. Seinillä liikkuu hämärät muodottomat varjot.

Eräässä osastossa on kaksi kärryihin kahlehdittua. Molemmat kaukaasialaisia. Kahlehditut niihin kiinni, koska heidän epäillään karkaavan. Toinen heistä, pitkä, voimakas, avokatseinen ja rohkean näköinen mies, jonka kasvoilla voinee tuskin koskaan näkyä pelkoa, vetää huudettaessa kärryjään kalisevine kahleineen aivan läheltämme ohitse.

Sellaiset kärryt — ne painavat 65 Fundia (noin 27 kiloa) taotaan kahleilla kiinni jalkarautoihin. Ennen ne taottiin käsirautoihin, mutta ei yet enää. Onnettoman täytyy laahata mu assaan kärryjä kaikkialla. Hän viettää yönsäkin niihin kahlehdittuun eräällä penkillä kulmassa, työntäen "seuralaisensa" yöksi penkin alle. Penkin jalkapäästä on puu pahoin kulunut. Kahleet ovat sen jyrsineet!

Rangaistus on kova. Se olisi sietämätön, ellei sen alainen onneton toisinaan saisi hetkeksi nukahtaa toverien avulla, jotka voitelevat kahleet saippualla, kiskotaan ne suurella tuskalla silloin tällöin yöllä pois, joten onneton pääsee kärryistäkin ja voi nukkua, vaikkapa ainoastaan muutamia tunteja, jonkun kerran kuukaudessa.

Toinen kärryihin kahlehdittu makaa nurkassaan.

"Minkä vuoksi hän makaa??"

Hän puhuu jotakin hiljaisella, nöyrällä äänellä.

"Kipeä hän on, sangen kipe — —. Heikoksi käynyt", selittää joku.

Rukouksen ajaksi hän nousee, seisoo kärryihinsä nojaten, vaikeroiden, huokaillen, marttyyrin kaltaisena. Kahleet kalisevat pienimmästäkin liikkeestä.

Tuskin voitte kuvitella, minkä vaikutuksen sellainen kärryihin kahlehdittu ihmispoloinen tekee. Häntä katsoo ihan kuin ihmettä. Miksi hänen täytyy laahata niitä aina peräsään! Hänet näkee omin silmin, mutta ei voi sittenkään uskoa sellaista julmuutta mahdolliseksi.

Nimihuudon loputtua laulavat kahlevangit rukouksen. Ihmettelen, miksi he eivät laula: "Kristus on ylösnoussut."

"Minkä vuoksi ei?" kysyn tarkastajalta.

"Ah, he ovat unhoittaneet — luultavasti."

— Kummallista, että on ihmisiä, jotka voivat unhoittaa, että nyt on venäläinen pääsiäinen.

Vaikka Sachalinin saarella onkin jonkun verran virkamiehiä, kuten lääkäri, yleinen syyttäjä j.n.e., riippuu kuitenkin kaikki lopullisesti välskäristä ja valvojasta — tavallisesti entinen rangaistusvanki, toisinaan aikansa palvellut sotamies.

Tällaisen "valvojan" käsissä on rangaistusvangin kohtalo. Vieläpä hänestä riippuu sekin, missä määrin keisarilliset armon-osotukset rangaistusajan lyhentämiseen nähden on pantava täytäntöön. Sellaiset armonosotukset koskevat näet ainoastaan niitä rikokselliisia, jotka ovat "käyttäytyneet nuhteettomasti." Käyttäytymisen taas osottaa luettelo, johon valvojain määräämät rangaistukset tulisi merkitä ja johon ei tarkastaja koskaan tee pieninkään muutosta. Sellaiset muutokset alentaisivat valvojain arvoa rikokselliisten silmissä. Kuinka valvojat voisivat sellaisten muutosten jälkeen nauttia arvonantoa!

Sachalinilla pannaan nähkäs tähän seikkaan suurempi

Jos yllämainittujen paikkakuntien suomalaiset eivät ole arvostelukyvyttömiä (jota ne ehdottomasti eivät olekaan), niin kuinka on laita sellaisten kanssa, jotka eivät ole lehtemme tilaajia — —?

KUSTANTAJAT JA KANSA LUOTTAVAT TOISIINSA — EI KUKAAN PETY.

Alunpitäen on lehden ilmoitettu alkavan ilmestymään kahdesti kuussa syyspuolella, jos tilaajamäärä saadaan viiteentuhanteen, johon maanviljelijät ovat myöskin luottaneet. Määrän täyteen tultua päätti johtokunta puolestaan alkaa antamaan lehteä ulos.

Kahdesti kuukaudessa, Lokakuusta alkaen

Viidellätuhannella ei se kannata, mutta päätös tehtiin täydellä luotolla siihen, että maanviljelijät kyllä nostavat tilaajamäärää, että se kannattaa, joten tilaushintakin jätettiin ennalleen.

Mikä takaa lehden kunnollisuuden

Paitsi vakinaista toimittajaa Wm. Marttilaa, kuuluu lehden toimitusavustajiin eläinlääketieteen professori A. S. Alexander ja siipikarja professori J. G. Halpin, molemmat Wisconsinin yliopiston maanviljelysosastolta; prof. Leo M. Geismar, Michiganin maanviljelysopiston yläniemekkeen edustaja, ollen nykyisin Houghton kautin maanviljelysneuvojana; Mr. Fred Ward, St. Louis kauntin, (Minn.) maanviljelysneuvoja ja lukimies J. Kiiskilä. Sen lisäksi on meillä luvattu (ja annettukin jo) avustusta 28:lta eri maanviljelyskoululta Yhdysvalloissa ja Canadassa. Sitten saamme me kaikkien koefarmien ja maanviljelyshallituksen julkaisut useiden kymmenien ammattilehtien lisäksi, joita meille tulee.

Yleensä me hankimme kaikellaisiin asioihin pätevät tiedot vaikka mistä ja millä hinnalla ja vastataan lehdessä ja kiireimmät kirjeellä. (Olkoon tässä sanottu, että kirjeilläkin olemme jo vastanneet yli 200 kysymystä.)

Kaikki sisältö on ehdottomasti paikkansa pitävää ja Amerikalaista, joten saksituksia ei tarvitse lukea.

Elokuun numero on valmis, käsittäen 48 sivua,

joista noin 6 sivua kysymyksiä ja vastauksia. Sanottu numero sisältää etupäässä syyskylvöjä koskevia kirjotuksia, m. m. kirjotuksen vihantalannoituksesta, jossa selitetään sopivia vihantalannoituksia kaikkiin osiin Yhdysvaltoja ja Canadaa ja on valaistu 11:ta kuvalla; tarvinisusta, koskeva useita eri paikkoja, on kirjotuksia Minnesotan heinämadoista, y. m., joita tässä on mahdotoin luetella.

PALJON KAUNOKIRJALLISTA, KOTEIHIN SOPIVAA LUKEMISTA, SEKÄ OSUUSTOIMINTAA KÄSITTELEVIÄ KIRJOTUKSIA.

Tilaushinnat: $1 vk., 50 senttiä puoliv. Suomeen ja Canadaan $1.25 vk. puoliv. 65 senttiä. Yksityisnumerot 15 senttiä.

Tehkää tilaus allaolevalla kaavakkeella.

PELTO JA KOTI, Hancock, Mich.

Lähettäkää Pelto ja Koti allaolevalla osotteella ..... vuodeksi ..... kuukaudeksi.

Nimi .....Osote .....

.....

Mukana seuraa maksuksi ..... dollaria ..... senttiä.

SALAISET
Miehen taudit.
n. k. Tuskalliset vuodot, Veremyrkytys, Hermovuodot, y. m. ovat selitetty ja lääkkeen hinta ilmoitettu kirjasessa No: 1, joka on vapaa kaikille suoraan, miehille, jotka sitä pyytävät.
P. A. LIGNELL CO.
Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

HAMMAS KITTIÄ
Voitte itse'kin hammaslääkärinne käyttämällä Hammaskittiä kotosa, joka sitä täyttää, niin että kylmä ilma ja ruoka ei sinne pääse... Hinta postimaksuineen...30c.
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

KIRJOJA, JOTKA TULEE OLLA JOKAISELLA!

Työkansan kustantamista kirjauutuuksista on erittäin huomattava

Akitaattori : Räyhäsuu :

on uusin Hijoppi Rotilaisen satiirikokoelma. Raivaaja sanoo siitä:

"Hijoppi Rotilaisen satiiri on sattuvaa, sanalla sanoen parasta lajia kaunokirjallisuutta. Monet näistä paloista kelpaavat asetettaviksi parhaimpien satiirien kirjottajain tuotteiden rinnalle. Niillä on erikoisesti suuri sivistyshistoriallinen arvo."

Näiden satiirien suuri menekki todistaa Raivaajan arvostelun pitävän paikkansa. Hinta paperikansissa 35 ja kovissa kansissa 50 senttiä.

Hornin orjat

Tämä voimakas Aku Päiviön kirjoittama runoteos on saavuttanut laajaa huomiota ja sen tulisi olla jokaisella kirjallisuuden suosijalla. Hinta paperikansissa 35 senttiä.

Sosialistinen : laulukirja :

on ehdottomasti parhain suomenkielinen sosialistinen laulukirja. Tässä laulukirjassa eivät ole saaneet tilaa mystillis-ihanteelliset laulut, jotka niin usein haittaavat sosialistisiakin laulukirjoja. Anarkismin ylistysvirret eivät myöskään ole tähän laulukirjaan saaneet tilaa, sillä sitä mitä ei saa sosialismin varjolla muutenkaan opettaa ei saa laulamallakaan opettaa. Sosialistisen laulukirjankin tulee olla määrättyjä aatteita palveleva. Kaikki nämä edut ovat Työkansan kustantamalla laulukirjalla, ja sentähden sen pitäisi tulla kaikkien Amerikan suomalaisten sosialistiosastojen ja yksityisten puoluetovereiden käyttämäksi laulukirjaksi. — Hinta 25 senttiä. Osastoille ja asiamiehille 25 prosentin alennus.

TYOKANSA, Box 516 Port Arthur, Ont.

paino, kuin ehkä missään muualla. "Arvonanto" on tosin täällä aivan erikoista laatua. Sillä kuinkapa voisikaan näillä valvojilla, jotka, kuten sanottu, ovat suurimmaksi osaksi entisiä rikoksellisia, olla välttämättömiä siveellisiä edellytyksiä, joiden nojalla heille voitaisiin uskoa täydet valtuudet näiden poloisten kohtaloon nähden.

Ja sitten vankilan tarkastaja!

Tämä virkamies, joka on rangaistuslaitoksen kaikkivaltias, on useimmissa tapauksissa kohonnut tähän toimeen yksinkertaisesta valvojasta tai välskäristä. Ehdoton nolla, joka äkkiä saa rajattoman vallan. Ihmekö siis, jos tämä valta menee hänelle päähän!

Lain mukaan hänellä on oikeus niin usein kuin hän sen tarpeelliseksi näkee, tuomita vangille aina 30 raipan tai 10 ruoskan iskua. Lain mukaan tulee jokainen rangaistus merkitä rangaistusluetteloon. Todellisuudessa tämä tapahtuu tuskin koskaan. Ruoskittu — sillä hyvä! Muuten rikokselliset itsekin pyytävät, ettei rangaistusta vain merkittäisi luetteloon.

Siirtäminen "vaikeitten" osastosta "parantuneitten" osastoon, kahlevankilasta yleiseen vankilaan, rangaistusajan lyhentäminen — kaikki riippuu rangaistusluettelon tiedonannoista. Kuta enemmän siihen on merkitty, sitä vähemmän toiveita "ylentämisestä". Piek-

Ilmoitus.

Koska vaimoni Kristiina Adolfiina Hakala on poistunut luotani ilman minun tietämättäni ja vienyt mukanaan vanhanmaan käsiompelukoneen, niin tämän johdosta ilmotan, että ellei hän palaa luokseni kolmenkymmenen (30) päivän sisällä siitä lukien kun tämä on ensikerran julaistu lehdessä, niin olen oikeutettu hakemaan hänestä avioeron Canadan lakien mukaan.

Port Arthur, Ont., elokuun 1 päivä 1913.

Isaak Hakala.

N. Partin

kengänkorjausliike. Sypäksiä aina varastossa.

(M.K.L.) **264 Bay st.**

Syntyneitä

Meille syntyi

Tyttö

Heinäkuun 13 p. 1913, jolle nimeksi annoimme

BERTHA VIOLA

Elin ja Gust Palo

(179) Sellwood Ont

Syntynyt

Terve Poika

PALLO SALI

O. Suomen **pallohaali** on parhaimpia tässä kaupungissa. Käyttäkää sitä joutohetkinä. **S. S. Osaston talon alakerrassa.**

(M. K. L.)

Suomalainen Virvotusjuomaliike

valmistaa ja välittää virvoitusjuomia kaikille kaivos-seuduille, Sudburyssa ja ympäristöllä.

S. KUULA,

Box 620, Sudbury, Ont.

(M.k.l.)

TOWLER & YOUNG
Rocky Mountain House
TYÖLÄISTEN PUOTI.

Alhaisimmat hinnat ja rehellinen kohtelu. **Yksi hinta kaikille.** Asiamiehet **Ogilvies** jauhoille ja kauranryyneille.

Norjalaisia sillejä $1,00 astia.

Kokeilkaa antamalla meille yhden tilauksen.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario.

Lomalla ollessa - kämpässä tai kodassa - käyttäkää

EDDY'n tulitikkuja

36 lajia, täyttää kaikki vaatimukset.

Uusi "Ses-qui" ei ole ainoastaan varma ja hiljainen, mutta myös myrkytön. Täysin vaaraton. Kysykää kauppiaaltanne.

CHAS McKINNON'in

HORSE EXCHANGE.

92 Mahor ave., Port Arthur, Ont.

Meillä on aina joukko työ- ja ajohevosia myytävänä kohtuhinnoilla. Myöskin vaunuja ja muita ajopelejä sekä valjaita. Vaihdamme hevosia kiinteimistöön. Katsokaa varastoamme. (K. .)

INTERNATIONAL BATH HOUSE

SAUNA avoinna kello 1--12 j. p. p.

tarjoaa palvelustaan suurelle yleisölle. (m.k.l.)

Höyry- ja Kuiva-Lämpö.

M. MATTSON.

Suomalainen RAATALINLIIKE

M. PENNANEN

Kirjeosote Box 524, Sudbury, Ont.

Huom.! Uudet mallit joka kuukausi. Kankaita myös varastossa. (K. L.)

Englannin kielen

voi oppia kuka tahansa meidän kirjevaihtokurssimme avulla ihmeteltävän lyhyessä ajassa. Jos ette te opi tyydyttävästi puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan engl. kieltä 6:dessa kuukaudessa meidän kurssimme avulla niin me palautamme teille rahanne takaisin. Selostus kursseista sekä nyt voimassa olevasta erikoistarjouksesta lähetetään pyydettäessä vapaasti. Kirjoittakaa tänään.

The Sampo Correspondence School,

P. O. Box 341, Chicago, Ill.

(m.k.l.)

Sauna

216 McIntyre st.

Avoinna joka keskiviikko, perjantai ja lauantai.

A. PUDAS

Port Arthur

Capital Paid Up $3,000,000.
Reserve $3,750,000.
Total Assets Over $48,000,000.

BANK OF HAMILTON

Säästämistapa.

Useat henkilöt jotka ovat ansainneet vähemmän kuin te ja joitten välttämättömät ulosmenot ovat isommat kun teidän, ovat säästäneet vuosia ja joilla nyt on mukavat ja lohduttavat pankki-tilit. Järjestyksellinen säästäminen oli perustus moneen suureen menestykseen.

Se on tapa joka on helposti saavutettu, tuottaa enemmän tyydytystä ja lupaa suurimman palkinnon kun mikään muu jonka voisitte tehdä.

Te voitte alkaa tilin tässä pankissa yhdellä dollarilla ja joka kuuden kuukauden kuluttua teidän säästönne hyvitetään korrolla.

HEINONEN ja RASTAS

W. F. FORTUNE

Fit Rite Puoti

Myypi mitä hyvänsä mies tarvitsee pukeakseen.

Pyhä-paitoja

Pehmeine kauluksineen ja mansetteineen kaikissa yksi-värisissä, sekä juovikkaissa kuoseissa ...... $1.00 aina $3.00

Negligee paitoja

Tärkätyt mansetit sekä kaulukset. Pehmeitä sekä tärkättyjä, kaikenkokoisia .... 50c. aina $2.00

Työ-paitoja

Puumpuli-, purje- sekä villakankaista, kaikenvärisiä, sekä kokoisia .... 50c. aina $3.50

5% KORKOA

maksavat nyt talletuksista Vaasan Osakepankki, Suomen Yhdyspankki, Pohjoismaiden Osakepankki, Turun Osakepankki, Uuden Kaarlepyyn Osakepankki ja Kansallis Osakepankki haarakonttoreineen sekä kaikki Suomen Säästöpankit.

Korko alkaa kasvamaan sisäänpanopäivästä. Pankkien antamat kuittit toimittaa tallettajille ja rahaläheykset välittää varmimmin ja nopeimmin sekä täydellä takuulla Suomen pankkien edustajat:

HAARAKONTTORIT

128 ST. ANTOINE ST., MONTREAL CANADA. **73 HANOVER ST., BOSTON, MASS.**

Finland Steamship Co. Agency

15 State st., NEW YORK

Suurin Suomalainen Rahalähetys- ja Pilettiliike Ameriikassa.

Se sattuu

aina oikeaan, kun sanomme, että tavaramme on hyvää. Takaamme kaiken tavaramme. Suosittelemme **'Robin Hood'** jauhoja. Leipokaa niistä kaksi kertaa ja ellette ole tyydytetty, niin maksamme rahanne takaisin.

Puhel. Ruokakaupan 1058 Lihakaupan 1118.

The Co-Operative Trading Co., Limited.

lajia kaunokirjallisuutta. Monet näistä paloista kelpaavat asetettaviksi parhaimpien satiirien kirjoittajain tuotteiden rinnalle. Niillä on erikoisesti suuri sivistyshistoriallinen arvo."

Näiden satiirien suuri menekki todistaa Raivaajan arvostelun pitävän paikkansa. Hinta paperikansissa 35 ja kovissa kansissa 50 senttiä.

Hornin orjat

Tämä voimakas Aku Päiviön kirjoittama runoteos on saavuttanut laajaa huomiota ja sen tulisi olla jokaisella kirjallisuuden suosijalla. Hinta paperikansissa 35 senttiä.

laulut, jotka niin usein haittaavat sosialistisiakin laulukirjoja. Anarkismin ylistysvirret eivät myöskään ole tähän laulukirjaan saaneet tilaa, sillä sitä mitä ei saa sosialismin varjolla muutenkaan opettaa ei saa laulamallakaan opettaa. Sosialistisen laulukirjankin tulee olla määrättyjä aatteita palveleva. Kaikki nämä edut ovat Työkansan kustantamalla laulukirjalla, ja sentähden sen pitäisi tulla kaikkien Amerikan suomalaisten sosialistiosastojen ja yksityisten puolueto vereiden käyttämäksi laulukirjaksi. — Hinta 25 senttiä. Osastoille ja asiamiehille 25 prosentin alennus.

TYOKANSA, Box 516 Port Arthur, Ont.

CHAS McKINNON'in
HORSE EXCHANGE.
92 Mahor ave., Port Arthur, Ont.

Meillä on aina jonkko työ- ja ajohevosia myytävänä kohtuuhinnoilla. Myöskin vaunuja ja muita ajopelejä sekä valjaita. Vaihdamme hevosia kiinteimistöön. Katsokaa varastoamme. (K.)

INTERNATIONAL BATH HOUSE
SAUNA avoinna kello 1--12 j. p. p.
Höyry- ja Kuiva-Lämpö.
tarjoaa palvelustaan suurelle yleisölle. (m.k.l.)
M. MATTSON.

Pehmeine kauluksineen ja manseteineen kaikissa yksi-värisissä, sekä juovikkaissa kuoseissa ..... $1.00 aina $3.00

Negligee paitoja

Tärkätyt mansetit sekä kaulukset. Pehmeitä sekä tärkättyjä, kaikenkokoisia ..... 50c. aina $2.00

Työ-paitoja

Pumpuli-, purje- sekä villekankaista, kaikenvärisiä, sekä kokoisia ..... 50c. aina $3.50

5% KORKOA

maksavat nyt talletuksista Vaasan Osakepankki, Suomen Yhdyspankki, Pohjoismaiden Osakepankki, Turun Osakepankki, Uuden Kaarlepyyn Osakepankki ja Kansallis Osakepankki haarakonttoreineen sekä kaikki Suomen Säästöpankit.

Korko alkaa kasvamaan sisäänpanopäivästä. Pankkien antamat kuittit toimittaa tallettajille ja rahaläheykset välittää varmimmin ja nopeimmin sekä täydellä takuulla Suomen pankkien edustajat:

HAARAKONTTORIT
128 ST. ANTOINE ST., MONTREAL CANADA.
73 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

Finland Steamship Co. Agency
15 State st., NEW YORK
Suurin Suomalainen Rahalähetys- ja Pilettiliike Ameriikassa.

paino, kuin ehkä missään muualla. "Arvonanto" on tosin täällä aivan erikoista laatua. Sillä kuinkapa voisikaan näillä valvojilla, jotka, kuten sanottu, ovat suurimmaksi osaksi entisiä rikoksellisia, olla välttämättömiä siveellisiä edellytyksiä, joiden nojalla heille voitaisiin uskoa täydet valtuudet näiden poloisten kohtaloon nähden.

Ja sitten vankilan tarkastaja!

Tämä virkamies, joka on rangaistuslaitoksen kaikkivaltias, on useimmissa tapauksissa kohonnut tähän toimeen yksinkertaisesta valvojasta tai välskäristä. Ehdoton nolla, joka äkkiä saa rajattoman vallan. Ihmeko siis, jos tämä valta menee hänelle päähän!

Lain mukaan hänellä on oikeus niin usein kuin hän sen tarpeelliseksi näkee, tuomita vangille aina 30 raipan tai 10 ruoskan iskua. Lain mukaan tulee jokainen rangaistus merkitä rangaistusluetteloon. Todellisuudessa tämä tapahtuu tuskin koskaan. Ruoskittu — sillä hyvä! Muuten rikokselliset itsekin pyytävät, ettei rangaistusta vain merkittäisi luetteloon.

Siirtäminen "vaikeitten" osastosta "parantuneitten" osastoon, kahlevankilasta yleisen vankilaan, rangaistusajan lyhentäminen — kaikki riippuu rangaistusluettelon tiedonannoista. Kuta enemmän siihen on merkitty, sitä vähemmän toiveitä "ylentämisestä". Pick-säminen ja luetteloon merkitseminen ei siis ole enää yksi, vaan kaksi rangaistusta.

Kun rangaistukset jätetään merkitsemättä luetteloon, on vankilan tarkastaja näihin nähden ilman valvontaa. Luettelossa ei ole mitään. vanki ei voi valittaa, tarkastajaa ei siis voida ahdistaa.

(Jatk.)

Työläiset,

kannattakaa niitä liikkeitä jotka ilmoittavat omassa lehdessänne,

Työkansassa.

Ilmoitus.

Koska vaimoni Kristiina Adolfiina Hakala on poistunut luotani ilman minun tietämättäni ja vienyt mukanaan vanhanmaan käsiompelukoneen, niin tämän johdosta ilmotan, että ellei hän palaa luokseni kolmenkymmenen (30) päivän sisällä siitä lukien kun tämä on ensikerran julaistu lehdessä, niin olen oikeutettu hakemaan hänestä avioeron Canadan lakien mukaan.

Port Arthur, Ont., elokuun 1 päivä 1913.

Isaak Hakala.

N. Partin
kengänkorjauliike. Sypäksiä aina varastossa.
(M.K.L.) 264 Bay st.

Syntyneitä

Meille syntyi

Tyttö

Heinäkuun 13 p. 1913, jolle nimeksi annoimme

BERTHA VIOLA

Elin ja Gust Palo
(179) Sellwood Ont

Syntynyt

Terve Poika

Heinäkuun 22 päivä 1913, jota nimitämme

OLAVI

(181
Cobaltissa, heinäk. 30 p. 1913.
Hilda ja Jack Kaunisto

Lotti myytävänä

109 jalkaa pitkä ja 50 jalkaa leveä lotti myydään nyt heti. Lotti sijaitsee Sellwoodissa, Ont. Lähempiä tietoja antaa joko suullisesti tai kirjeellisesti
John Kivi,
Box 294 Copper Cliff, Ont.
(179.)

DR. D. B. FRAZER
eläinlääkäri,
hoitaa hevosia, nautoja y.m. kotieläimiä. 247 Ambrose st. Asuntopuhelin 307, konttoropuhelin 140.
(L24pl)

PALEO SALI
O. Suomen pallohaali on parhaimpia tässä kaupungissa. Käyttäkää sitä joutohetkinä. S. S. Osaston talon alakerrassa.
(M. K. L.)

Suomalainen Virvotusjuomaliike
valmistaa ja välittää virvoitusjuomia kaikille kaivos-seuduille, Sudburyssa ja ympäristöllä.
S. KUULA,
Box 620, Sudbury, Ont.
(M.k.l.)

TOWLER & YOUNG
Rocky Mountain House
TYÖLÄISTEN PUOTI.
Alhaisimmat hinnat ja rehellinen kohtelu. Yksi hinta kaikille. Asiamiehet Ogilvies jauhoille ja kauranryyneille.
Norjalaisia sillejä $1.00 astia. Kokeilkaa antamalla meille yhden tilauksen.

F. H. Sangster,
Lakimies ja yleinen notario.
Osuuskaupan yläkerrassa
318 Bay st., Puhelin N 2065
(m.k.l.) Port Arthur

MYYTÄVÄNÄ
8-huoneinen talo huokeilla maksuehdoilla. Käykää katsomassa. 119 Robertson st., Fort William
Nestor Lehto.

D. Myöhänen, Parturi,
281 Bay st.
Jos olette tyytyväinen sanokaa ystävillenne, jos ette ole tyytyväinen, sanokaa minulle. (T.L.)

Hieroja ja Sairasvoimistelija
MISS ALMA SAHURI
105 Ontario st. Telef. North 1391
Port Arthur.

Suomalainen RAATALINLIIKE
M. PENNANEN
Kirjeosote Box 524, Sudbury, Ont.
Huom.! Uudet mallit joka kuukausi. Kankaita myös varastossa. (K. L.)

Englannin kielen
voi oppia kuka tahansa meidän kirjevaihtokurssimme avulla ilmeiltävän lyhyessä ajassa. Jos ette te opi tyydyttävästi puhumaan, lukemaan ja kirjoittamaan engl. kieltä Gadessa kuukaudessa meidän kurssimme avulla niin me palautamme teille rahanne takaisin. Sedostus kursseista sekä nyt voimassa olevasta erikoistarjouksesta lähetetään pyydettäessä vapaasti. Kirjoittakaa tänään.
The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344, Chicago, Ill.
(m.k.l.)

Sauna
216 McIntyre st.
Avoinna joka keskiviikko, perjantai ja lauantai.
A. PUDAS
Port Arthur

Sauna
avoinna joka keskiviikko, perjantai ja lauantai 229 Robertson st., Fort William.
(k.l.)
J. A. PAJUNEN.

Kenkiä korjataan
kohtu hinnoilla.
Ensiluokan työ.
Kusti Laine,
104 Bethune st. ja 124½ Syndicate ave South. Fort William.
(M.K.L.)

Capital Paid Up $3,000,000.
Reserve $3,750,000.
Total Assets Over $48,000,000.

BANK OF HAMILTON

Säästämistapa.

Useat henkilöt jotka ovat ansainneet vähemmän kuin te ja joitten välttämättömät ulosmenot ovat isommat kuin teidän, ovat säästäneet vuosia ja joilla nyt on mukavat ja lohdutavat pankki-tilit. Järjestyksellinen säästäminen oli perustus moneen suureen menestykseen.

Se on tapa joka on helposti saavutettu, luottaa enemmän tyydytystä ja tuopaa suurimman palkinnon kun mikään muu jonka voisille tehdä.

Te voitte aikaa tilin tässä pankissa yhdellä dollarilla ja joka kuuden kuukauden kuluttua teidän säästönne hyvitetään korrolla.

HEINONEN ja RASTAS
Räätälit,
609 Simpson st., Fort William
Kaikkea ammattiin kuuluvaa työtä otetaan vastaan.
Hyvä työ ja kohtuulliset hinnat. (m k l)

J. S. GILL,
SUDBURY.
Antaa avioliittolupakirjoja; myy sormuksia, kelloja ja jalokiviä.

LÄMPIMÄLLÄ ILMALLA
käyttäkää meidän jääkerma-salia. Juomia, makeisia ja tupakkaa.
JAMES BAYOPOLOS.
Bay ja Algoma st.,

Se sattuu

aina oikeaan, kun sanomme, että tavaramme on hyvää. Takaamme kaiken tavaramme. Suosittelemme 'Robin Hood' jauhoja. Leipokaa niistä kaksi kertaa ja ellette ole tyydytetty, niin maksamme rahanne takaisin.

Puhel. Ruokakaupan 1058 Lihakaupan 1118.

The Co-Operative Trading Co., Limited.
Port Arthur.

Englanninkielen voipi oppia täydellisesti

ennen kuulumattoman lyhyessä ajassa ja helposti meidän palkinto- ja saaneiden kirjevaihtokurssiemme kautta. Tuhannet voivat sen todistaa. Tiedustelkaa oppilaitamme teidän paikkakunnalla. He ovat iloiset antamaan teille neuvoja. Teidän ei myöskään tarvitse ujostella kirjoittaessanne suoraan meille, saadaksenne selostuksia Jokainen kurssin alkaja saapi nyt kallisarvoisen lahjan. Kirjoittakaa osoitteella: (k.l.)
NATIONAL SCHOOL OF CORRESPONDENCE,
P. O. Box 107, Chicago, Illinois.

Ilmoittakaa Työkansassa.

LAUANTAIN 88 ETUKAUPPOJA

PUKUJA 75 pukua $11.50 tavall. $18-$20
25 „ „ $9.95 „ „ $15-$12

Nämä puvut ovat kauppamatkustajain näytteitä. Ei yhtään kahta yhden näköistä, ja ovat ostetut hinnoilla, jotka merkitsevät säästöä teille.

Housuja Suuri valikoima villasekotus ynnä nelinittikangashousuja. Tavallinen hinta $3.00—$2.50 ..... nyt $1.65

Housuja tavall. $3.50 ja $4.00 nyt $2.45

Sadetakkeja 15 takkia mottorimallia, taatusti vedenpitäviä $7.95

Työpaitoja Rantu purjekangaspaitoja ..... 25 c.
"Kakai" mustajuovaisia ..... 45 c.

Pyhäpaitoja Tavallinen hinta 75c., nyt ..... 25 c.
Tavallinen $1.00 ..... 45 c.

Nämä on parhaat etukaupat mitä on koskaan tarjottu tässä kaupungissa

Kesäalusvaatteita Ennätyksien rikkoja-arvoissa ... 25c.

LAKKIA Ihmeteltävän halvalla ..... 35c.

Hattuja Kauppamatkustajien näytteitä Kaksinverroin tämän hinnan arvoisia $1.95

Työkenkiä Hyvä laja kenkä, helppo rahakukarolle ja helppo myös jaloille .. $1.55

Kenkiä joita voi'te käyttää missä ja koska hyvänsä. Tyytyväisyys taataan $3.95

Tiskit ovat täynnä tavaroita,

- joita ostamalla säästätte verrattomasti -

Kaupanhoitajat huomatkaa!

Chase Riverin Suomalaisen Apu Osuuskaupan johtokunta julistaa kaupanhoitajan paikan hakukelpoisten haettavaksi.

Kaupanhoitajalta vaaditaan ($1,500) takaus, kaksinkertaisen amerikkalaisen kirjanpidon, sekä Suomen että Englannin kielen taito. Hakemukset pitää olla sisällä suosituksineen ja palkkavaatimuksineen, ennen 20 päivää elokuuta, 1913, osoitteella

Jacob Koskela
Chase River, via Nanaimo, B. C., Canada.

HUOM.! Virkaan on astuttava heti kutsun saatua. (193)

Johtokunnan puolesta,
A. Koivu V. Myllymäki
Jacob Koskela, kirjuri.

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kultaja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATE,
Parhain kellojen korjaaja.

SECORD KADUN UUSI SAUNA

Avoinna toistaiseksi joka keskiviikko, perjantai ja lauantai.

220 Secord st.
K. NYMAN,

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmassa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.
Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2— ja 7—8 i. p.
Sudbury, Ontario

HUOMATKAA!

Värssypaperia

on saatavana

Työkansan kirjakaupasta.

ME OLEMME ASIAMIEHET
„ALLAN" Höyrylaivalinjalle.
:: KUNINKAALLISET POSTILAIVAT ::

Suuret, nopeat ja turvalliset höyrylaivat vanhaan maahan. Läheisessä yhteydessä Suomen satamien sekä Suomen posti-höyrylaivojen kanssa Hullin kautta.

Suomesta tähän maahan matkustavat, jotka meidän kautta ostavat pilettinsä saavat huolellisimman kohtelun.

Suomea puhutaan meidän Port Arthurin konttorissamme. Kysykää hintoja ja laivan lähtöaikaa.

RAY STREET & CO,

PORT ARTHUR	FORT WILLIAM
12 Cumberland st	700 Victoria ave.
	203 Simpson st.
((m.k.l.)	601 McTavish st.

●●● SILVER ISLET ●●●

Jokapäiväisiä huvimatkoja tekee palatsimainen höyry

FOREST CITY

Fort Williamista ja Port Arthurista . . . . . .

KUUTAMOMATKAT JOKA TORSTAI.
Virvokkeita laivalla ja saarella.
LAIVAN VOI MYÖS VUOKRATA.

Calder, Smith & Reid, Fort William, agentit.
(M.K.L) Puhelin 366 So. . .

Suomalainen LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja hienoja leivoksia.

Nopea ja huolellinen palvelus. Tilaukset voite tehdä

O. Kivelä & Co 111 Secord St.
Port Arthur Puhelin 1618.

Miksi ihmiset tilaavat
VÄKÄLEUKAA?
Puolueeton vastaus:

Ihmiset tilaavat Väkäleukaa
1) siitä syystä, koska ihmiset ainoastaan Väkäleukaa lukemalla ja sen kutkuttavia kuvia

Mrs. Fox

on juuri avannut uuden "MILLINERY" HATTUKAUPAN 86 Ontario st., jossa on kaikki ensiluokan mallikkaita hattuja ja hinnat ovat alhaisimmat mitä mistään muualta voitte löytää. Käykää tutustumassa tähän uuteen liikkeeseen.

Port Arthurin ilmotuksia.

Ivar Salo
SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ
Työ taataan. 266 Bay st.

A. Kauppinen
RÄÄTÄLI
Court ja Bay katujen kulmassa.
Puhelin 1754 — Asunto 682 No.

Olen tavattavissa

10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sunnuntaisin 10—11 a. p. Telef.
Konttoriin 1494
Asuntoon 1474 No.
Ruttan Block Room 7, Port Arthur Ont. Tutkinnot olen suorittanut Helsingin, Amerikan ja Saksan yliopistoissa.

H. KOLJONEN.

DR. A. S. MILLER,
Eläinlääkäri

tekee yleisölle palvelusta päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa v. 1906, sekä omaa 4 vuoden kokemuksen tehtävissään.
Konttori 92 Machor ave,
Puhelin N. 789.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan
Palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan
R. SMEDBERG & CO.,
318 Bay St., Telef 349.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.
Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

Fort Williamin ilmoituksia.

Maine & Silquist
Räätäliliike
Puhelin 1154. So.
tekee pukuja miehille sekä naisille!
!! Sopivaisuus taataan !!
198 Bethune st., Fort William

PUKUJA

75 pukua $11.50 tavall. $18-$20
25 „ „ $9.95 „ „ $15-$12

Nämä puvut ovat kauppamat kustajain näytteitä. Ei yhtään kahta yhden näköistä, ja ovat os tetut hinnoilla, jotka merkitsevät säästöä teille.

Housuja Suuri valikoima villasekotus ynnä nelinii tikangashousuja. Tavallinen hinta $3.00—$2.50 ..... nyt $1.65

Housuja tavall. $3.50 ja $4.00 nyt $2.45

Sadetakkeja 15 takkia mottorimallia, taatusti vedenpitäviä $7.95

Työpaitoja Rantu purjekangaspaitoja ..... 25 c.
"Kakai" mustajuovaisia ..... 45 c.

Pyhäpaitoja Tavallinen hinta 75c., nyt ..... 25 c.
Tavallinen $1.00 ..... 45 c.

Nämä on parhaat etukaupat mitä on koskaan tarjottu tässä kaupungissa

Kesäalusvaatteita Ennätyksien rikkoja-arvoissa ... 25c.

LAKKIA Ihmeteltävän halvalla ..... 35c.

Hattuja Kauppamatkustajien näytteitä Kaksinverroin tämän hinnan arvoisia $1.95

Työkenkiä Hyvä laja kenkä, helppo rahakukaroll e ja helppo myös jaloille .. $1.55

Kenkiä joita voi te käyttää missä ja koska hyvänsä. Tyytyväisyys taataan $3.95

Tiskit ovat täynnä tavaroita,

- joita ostamalla säästätte verrattomasti -

HENDERSON BROS. 88

Cumberland St. Port Arthur.

Johtokunnan puolesta,
A. Koivu V. Myllymäki
Jacob Koskela, kirjuri.

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kulta- ja kullatuita sekä hopeisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja ett menette naimisiin.

A. H. BEATH,
Parhain kellojen korjaaja.

SECORD KADUN UUSI SAUNA

Avoinna toistaiseksi joka keskiviikko, perjantai ja lauantai.

220 Secord st.
K. NYMAN,

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmassa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.
Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2—ja 7—8 i. p.
Sudbury, Ontario

HUOMATKAA!

Värssypaperia

on saatavana

Työkansan kirjakaupasta.

Papereihin on painettu monenlaisia kauniita värssyjä

Tilataan osotteella:

Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

Suuret, nopeat ja turvalliset höyrylaivat vanhaan maahan. Läheisessä yhteydessä Suomen satamien sekä Suomen posti-höyrylaivojen kanssa Hullin kautta.

Suomesta tähän maahan matkustavat, jotka meidän kautta ostavat pilettinsä saavat huolellisimman kohtelun.

Suomea puhutaan meidän Port Arthurin konttorissamme. Kysykää hintoja ja laivan lähtöaikaa.

RAY STREET & CO,

PORT ARTHUR
12 Cumberland st

FORT WILLIAM
700 Victoria ave.
203 Simpson st.
601 McTavish st.

((m.k.l.)

●●● SILVER ISLET ●●●

Jokapäiväisiä huvimatkoja tekee palatsimainen höyry

FOREST CITY

Fort Williamista ja Port Arthurista . . . . . .

KUUTAMOMATKAT JOKA TORSTAI.
Virvokkeita laivalla ja saarella.
LAIVAN VOI MYÖS VUOKRATA.

Calder, Smith & Reid, Fort William, agentit.
(M.K.L.) Puhelin 366 So. . .

Suomalainen LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja hienoja leivoksia.

Nopea ja huolellinen palvelus. Tilaukset voitte tehdä

O. Kivelä & Co 111 Secord St.
Port Arthur Puhelin 1618.

Miksi ihmiset tilaavat VÄKÄLEUKAA?

Puolueeton vastaus:

Ihmiset tilaavat Väkäleukaa

1) siitä syystä, koska ilmiset ainoastaan Väkäleukaa lukemalla ja sen kutkuttavia kuvia tarkastelemalla voivat saada selkiän käsityksen kapitalistien kujeista ja sosialismin voittokulusta ja Härmän heimon leipätaistelusta Amerikan mantereella ja

2) siitä syystä, koska Väkäleuka on Amerikan suomalaisten roletaarien pää-äänenkannattaja ja

3) siitä syystä, koska tilaaminen on varmin ja käytännöllisin kaikista niistä keinoista, joiden avulla Väkäleuan voi saada pysyväiseksi asetoverikseen taistelussa nylkijäluokkaa vastaan.

Väkäleuka ilmestyy kunkin kuukauden 1 ja 15 p. Tilaushinta Yhdysvalloissa ja Canadassa $1.25 vuodelta, ½ vuosik. 75 senttiä ja kolme kuukautta 50 senttiä; Savoon ja muualle ulkovaltakuntiin $1.50.

— Atressi —

VÄKÄLEUKA,
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Olen tavattavissa

10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 i. p.
Sunnuntaisin 10—11 a. p. Telef.
Konttoriin 1494
Asuntoon 1474 No.
Ruttan Block Room 7, Port Arthur Ont. Tutkinnot olen suorittanut Helsingin, Amerikan ja Saksan yliopistoissa.

H. KOLJONEN.

DR. A. S. MILLER,

Eläinlääkäri

tekee yleisölle palvelusta päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa v. 1906, sekä omaa 4 vuoden kokemuksen tehtävissään.

Konttori 92 Machor ave.
P helin N. 789.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan

Palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan
R. SMEDBERG & CO.,
318 Bay St., Telef 349.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.

Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

Fort Williamin ilmoituksia.

Maine & Silquist

Räätäliliike

Puhelin 1154. So.

tekee pukuja miehille sekä naisille!

!! Sopivaisuus taataan !!

198 Bethune st., Fort William

!! Rakennuttajat huom !!

Jos haluatte rakennuttaa sievän ja kodikkaan talon, niin olen valmis teitä palvelemaan ottamalla vastaan kaikkia rakennusalaan kuuluvia töitä. Työt tehdään tämän ja ulkomaan malliin.

Oscar Harpert,
128 Rowand st.,
Fort Willilam.
Puhelin 915 K.

Pallohuone.

Rajala & Wadson, 545 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Vuotuinen Elokuun Myynti
alentaa hinnat. 236 Bay St.

Ensi lähetys syystavaroita on saapunut. Flanelleja, pukukankaita, joiden hinta on kaksinkertainen muualla. Arkipuvut, lasten puvut ja röijyt ovat verrattomia. Astioita ja lasitavaraa saatte halvalla; samoin nukkeja ja leluja. Tina- ja emaljitavaroita, suuria patoja halvalla. Tämä on oikea rahan säästöpaikka.

236 Bay St.
Port Arthur.

Se Yksinkertainen Tosiasia

että me ilmoitamme yksinomaan meidän työmme hyvyyden ja korkean taidon perusteella. Jokainen kundi tulee saamaan meidän parhaimman palveluksemme. Aina vaan lisääntyvä työmme on parhain todiste siitä, että me teemme sen minkä me lupaamme. Pankaa meidät koetuksen alle nyt. Me olisimme halukkaita näyttämään teille mitä me voimme tehdä. Puhelin 1125.

ROGERS STUDIO
Koti Ensiluokan Valokuvaukselle.

Port Arthurista.

KANSALAISPAPEREITA
hankkii John B. Mannerstam, Port Arthur, Ont.

— **Kansalaispapereita** hakiessanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg,
(rauhantuomari).

— *Myytävänä* 160 eekkerin farmi 8 mailin päässä Port Arthurista. Kysykää Oscar Matsonilta, asuu Dawson tien varrella, 1 mailin matka Port Arthurista. (179)

— *Myytävänä* 2 *liimiä*: raskas ja kevyt. Kysykää 116 Rockwood ave.

— *Myytävänä* 2 hyvässä kunnossa olevaa Singer ompelukonetta, $25.00 kappale.
1 Singer käsiompelukone $15.
2 New Williams konetta $10.
1 New Royal kone $15.00.
L. P. Miettinen.

— *Halutaan vuokrata kalustettu huone.* — L. Hietala, Työkansan paino.

— *Tavaran hinnat halpenee* Canadassa, päättäen Kyrön ja Hellbergin yhtiön ilmoituksesta tässä lehdessä. — (Ilm.)

— *Vuokrattavana* parihuoneet Mrs. Hämäläinen, 169 Banning st.

— *Myytävänä* 2 lottia ja kämppä huokeilla maksuehdoilla Rosendale parkissa
Kysykää R. Smedbergillä, Port Arthur. (k.l.)

— *Kolinhinta kohoaa.* 10 sentillä tonnia kohti kohoaa kolin hinta tässä kuussa. Tulevana talvena tulee sen hinta olemaan 8.50 tonni.

— *Rakennettavien rakennuksien*, joihin viimekuun ajalla oli rakennuslupaa hactu, kokonaisarvo on $67,625.00. Samalta ajalta viime vuonna oli summa $45,180.00.

— *Palokuntaa ei ole hälytetty* heinäkuun keskivaiheilla kahden viikon ajalla yhtään kertaa. Kaikkiaan kahdeksan eri hälyytystä on heinäkuun aikana ollut. Pari tulipalon alkua olivat lapset leikkiraketeillaan aiheuttaneet. Suurin tulipalo oli W. Aihensin tallin palo Pearl kadulla.

— *Manion'in hautajaiset* toimitetaan tänään, alkaen klo 9 a. p. Kaupungin kauppasecura on lähettänyt osanottokirjelmän vainajan perheelle.

— *Kuusi putkityöntekijää*, jotka aikovat saada oikeuden harjottaa ammattiaan kaupungissa,on määrätty suorittamaan ammatti-oppinäytteensä Port Arthurin kaupungin offiisissa.

Fort Williamista.

— *Työläisten oma liike* on s. s. osaston ravintola Fort Williamissa. Käykää hakemassa tyytydystä vatsallenne. 208 Robertson st.

— *Lotti myytävänä.* Kysykää 1022 Alexandria st. — E. Simonson. (180)

— *Käykää puhdistamassa* ruumiinne Rajalan saunassa 209 Rowand st. Avoinna keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina. (179)

— *Arvoisat kansalaiset!* Tuokaa kellonne korjattavaksi suomalaiselle opinkäynnelle kellosepälle. Työ taataan. Fort William, 223 Robertson street. T. Louhela, S. Koivuniemi. (l.)

— *Ruokaa saatavana* kuukausittain, viikottain sekä ateriioittain M. Johnson ja M. Ainala 233 Robertson st. (t. p.)

— *Tottunut suomal. myymämies halutaan* Canadian Tailoring House, 417 Simpson st.

— *Suomen ja tämän maan* receptien mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella Gillespien Drug Storessa, Bethune ja Simpson katujen kulmassa. — K. G. K. Nyman. (m.k.l.)

— *Siistiä kalustettuja huoneita* vuokrattavana ja hyvää ruokan saatavana O. Kiiskiseltä, 327 Robertson St.
L. T.

SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ
ottaa vastaan kellosepän alalle kuuluvaa työtä. Fort William, 223 Robertson st. I. Louhela.

S. Koivuniemi ottaa vastaan yllälevalle liikkeelle kellonkorjuuta 123 Albert katu. (K.l.)

— *Huviretki Hopeasaarelle.* Huvilaiva "Forest City" lähtee Arthurista Booth tokalta klo 8.30 aamulla ja Fort Williamista Subway tokalta klo 9,15 a. p.

— *Harvinainen tilaisuus* on tänä iltana "Pirtillä". Siellä esitetään tärisyttävä murhenäytelmä ja helposti voi sen suunnitelman liittää yhteiseen joukkueeseen Hopeasaarelle. Siellä varmaan tulee olemaan hauska päivä, sillä "ilonasettajat" varustavat aivokoppansa kaikellaista mahdollista humoria niin täyteen, että riittäkin sitä siellä yhdeksi päiväksi. — Kaikki rientäkää ostamaan tiketit — eihän ne maksa kuin 60 senttiä edestakaisin. Myydään osaston ravintolassa ja Pajusen saunassa.

5 pros. koron
saadaan nyt rahoista talletettuina
Pankkeihin Suomessa.
Tallettakaa sentähden säästörahanne seuraaviin Suomen pankeista:
SUOMEN YHDYSPANKKI, KANSALLIS-OSAKE-PANKKI,
POHJOISMAIDEN OSAKE-PANKKI, WAASAN OSAKE-PANKKI,
TURUN OSAKE-PANKKI, TAMPEREEN OSAKE-PANKKI,
Rahoja talletettaviksi näihin pankkeihin lähetetään paraimmin
NIELSEN & LUNDBECK'IN
kautta,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiilike Amerikassa.
24 STATE STREET, NEW YORK

Port Arthurin ympäristöltä.

KIERTÄVÄN TEILTÄ.

Mattawan, Ont., C. N. Rin varrella on "seksuuna"-miesten olinpaikka ilman suomalaisia. Mutta noin viisi mailia tästä itään käsin on erään sillan korjuutöissä 30 miestä, niistä 16 suomalaista. Täällä kirjallisuuden ja lehtien kauppa sujui kelpolailla lopuksi, vaikka enssiksi näytti asiat olevan kuivuncessa tilassa. Niin, niin pojat, puhuen asiat ratkeavat. Kelpo "jätkiä" vaan olitte oman liikkeenne "Työkansan" tukemisessa, koska lähemmäs parikymmentä "tolsua" panitte liikkeelle, saadaksenne työläisten tärkeintä omaisuutta, tietoa itsellenne. Salomaiden katukaisimmilekin paikoille on työläisten mukana sosialismin kaksiteräinen totuuden miekka tiensä uurtanut. Työn jättiläinen sen kulkua yhä enemmän joudattaa vapauttajanansa.

Shabaqua, Ont., on myös C. N. Rin varrella. Täällä on suomalaisia tien korjaustöissä. Tästä myös alkaa lie toisille kämpille, jonne menee "Työkansaa" siellä olevile työläisille, joista osa oli tilaisuudessa ostamaan kirjoja kämpälle mennessänsä, "Seksuuna"-sakki kokolailla tunsi velvollisuu-

yttää ja helposti voi sen suunkeen tuloista, mutta vallan toinen asia on onko työläinen saanut niistä miten paljon itselleen. Ei ole — tuskin leipää siksi ajaksi kuin uupuneena työstään majaansa tulee. Siksipä rikastumisen koruilut työläisille merkitsevät samaa kuin loiseläjille luulo, että hekin ovat hyödyksi yhteiskunnallemme. Silloin vasta työläinen todella "rikastuu", kun hän oivaltaa itselleen vaatia riippumattoman elämän, työnsä tulokset, jotka yllinkyllin takaavat kaiken hyvinvoinnin. Mutta sitä ennen tarvitaan entistä enemmän valistavan kirjallisuuden levenemistä niiden työläisten seksaan, jotka haavcilevat rikastumistansa nykyisen ryövärijärjestelmänkin vallitessa.

Mabella, Ont., on C. N. Rin varrella suomalaisista muodostunut pienoinen kylä. "Seksuuna"-sakki on, yhtä lukuunottamatta, kansalaisiamme. Täällä on kaikkiaan kymmenkunta perhettä, saaden kukin elatuksensa rautatien töistä, sekä muutamat osaltaan alulla olevista uutisasutuksistansa. Niin, mitäkö muuta sitten tänne kuuluu? Sitä vaan, että täällä on sosialistinen elämänynnmärrys hiivatin lujan jalan sijan saanut. Heli ensi henkäyksissäni saavuttuani kylään haiskahti asiamies aparaattini jotain proletaarimaista kiukkua nykypäivien oloja vastaan. Ajattelin: ahaa — tämähän on se paikka, josta kirjakauppamme hoitajatar Ellen Puro tiesi sanoa: "Kyllä siellä kirjat kauppansa tekevät." Hän oli täällä suvilaitumella yhden viikon. Oikein sanottu, ennenkuin olin eriläni kylästä, olin heille jättänyt lehtiämme, kirjoja y. m. alun neljättäkymmenen doll. arvosta. Täällä on rautatiesähköttäjänä tov. W. F. Cullen, kuuluen suomalaisen vaimonsa

SUURI ELOKUUN PUHDISTUSMYYNTI

MIESTEN PUKUJA hinta $15.00, nyt	$9.85
MIESTEN HIENOJA KENKIÄ (ilman paperia). Tavallinen hinta $5.00, nyt	$2.75
OIKEITA PANAMAHATTUJA	sisäänostohinnoilla
HUOPAHATTUJA, ollut $2.00, nyt	98c.
LAKKIA suuri valikoima, ennen 75c. — nyt	49c.
HIENOJA PÄÄLLYSPAITOJA, ollut $1.50, nyt	98c.
TYÖPAITOJA	puolella hinnalla
LASTEN ALUSVAATTEITA, ollut 35c., nyt	25c.
POIKAIN KESÄPUKUJA, ollut 75c., nyt	49c.
POIKAIN KESÄPUKUJA, ollut $1.25, nyt	98c.
LINOLEUMIMATTOJA, ollut 60c., nyt	45c. jaardi
ÖLJYMATTOJA, ollut 35c., nyt	29c. jaardi
RULLAKARTINEJA, ollut 35c., nyt	25c.

THE KYRO-HELLBERG CO., LTD.
282 BAY STREET
PORT ARTHUR, ONT.

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäviänne tänne että

„Työkansan" Liikkeessä Myydään Pilettejä

ksikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

KÄYTTAKAA
Suomalaista parantolaa
Box 335
Sudburyssa Tri K. Sunell

-Suomalainen Leipuriliike-
ELANTO

— **Kansalaispapereita** hakiessanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg,
(rauhantuomari).

— *Myytävänä* 160 eekkerin farmi 8 mailin päässä Port Arthurista. Kysykää Oscar Matsonilta, asuu Dawson tien varrella, 1 mailin matka Port Arthurista. (179)

— *Myytävänä 2 tiimiä*: raskas ja kevyt. Kysykää 116 Rockwood ave.

— *Myytävänä* 2 hyvässä kunnossa olevaa Singer ompelukonetta, $25.00 kappale.
1 Singer käsiompelukone $15.
2 New Williams konetta $10.
1 New Royal kone $15.00.
L. P. Miettinen.

— *Halutaan vuokrata kalustettu huone.* — L. Hietala, Työkansan paino.

— *Tavaran hinnat halpenee* Canadassa, päättäen Kyrön ja Hellbergin yhtiön ilmoituksesta tässä lehdessä. — (Ilm.)

— *Vuokrattavana* parihuoneet Mrs. Hämäläinen, 169 Banning st.

— *Myytävänä* 2 lottia ja kämppä huokeilla maksuehdoilla Rosendale parkissa Kysykää R. Smedbergiltä, Port Arthur. (k.l.)

— *Kolinhinta kohoaa.* 10 sentillä tonnia kohti kohoaa kolin hinta tässä kuussa. Tulevana talvena tulee sen hinta olemaan 8.50 tonni.

— *Rakennettavien rakennuksien*, joihin viimekuun ajalla oli rakennuslupaa haettu, kokonaisarvo on $67,625.00. Samalta ajalta viime vuonna oli summa $45,180.00.

— *Palokuntaa ei ole hälyytetty* heinäkuun keskivaiheilla kahden viikon ajalla yhtään kertaa. Kaikkiaan kahdeksan eri hälyytystä on heinäkuun aikana ollut. Pari tulipalon alkua olivat lapset leikkiraketeillaan aiheuttaneet. Suurin tulipalo oli W. Aihensin tallin palo Pearl kadulla.

— *Manion'in hautajaiset* toimitetaan tänään, alkaen klo 9 a. p. Kaupungin kauppaseura on lähettänyt osanottokirjelmän vainajan perheelle.

— *Kuusi putkityöntekijää*, jotka aikovat saada oikeuden harjottaa ammattiaan kaupungissa,on määrätty suorittamaan ammatti-oppinäytteensä Port Arthurin kaupungin offiisissa. Ne ovat: James Campbell, Robert McIsaac, W. F. Parsons, A. Green, J. Lawrence ja H. Allen.

— *Ruhjoutunut ja kuollut.* Pari kolme päivää takaperin loukkaantui P. Keto Thunder Bay urakoitsija yhtiön kivilouhimolla n:o 2, lähellä Carp jokea. Hän oli ollut irrottelemassa löysiä kiviä, mutta tällöin olikin vierinyt hänen päälleen kivimöhkäleitä, taittaen häneltä kylkiluita ja reiden. Hänet vietiin sairaalaan, jossa hän torstaina kuoli.

— *C. N. R:n sivurata anomus.* Yhtiö on lähettänyt Dominion rautatiekomissionille anomuksen saada laskea sivuradan Ichiquin kadun eteläpäästä kaupungin 3:nen plokin poikki ja pitkin Hester katua Fort

[illegible] maitten omistajat niillä seuduin ovat yrittäneet "puumata" sitä kaupungin osaa saadakseen sinne teollisuuslaitoksia sijottumaan, varastohuoneita, tukkukauppoja y. m. Ja tässä tarkotuksessa ovat he kirjottaneet anomuksen varustaen sen nimellään ja lähettäneet sen kaupungin valtuustolle, saadakseen siten puolustusta kysymyksessä olevan sivuradan rakentamishankkeeseen.

Fort Williamista.

— *Työläisten oma liike* on s. s. osaston ravintola Fort Williamissa. Käykää hakemassa tyytydystä vatsallenne. 208 Robertson st.

— *Lotti myytävänä.* Kysykää 1022 Alexandria st. — E. Simonson. (180)

— *Käykää puhdistamassa* ruumiinne Rajalan saunassa 209 Rowand st. Avoinna keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina. (179)

— *Arvoisat kansalaiset!* Tuokaa kellonne korjattavaksi suomalaiselle opinkäyneelle kellosepälle. Työ taataan. Fort William, 223 Robertson street. T. Louhela, S. Koivuniemi. (l.)

— *Ruokaa saatavana* kuukausittain, viikottain sekä aterioittain M. Johnson ja M. Ainala 233 Robertson st.
(t. p.)

— *Tottunut suomal. myymämies halutaan* Canadian Tailoring House, 417 Simpson st.

— *Suomen ja tämän maan* reseptien mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella Gillespien Drug Storessa, Bethune ja Simpson katujen kulmassa. — K. G. K. Nyman. (m.k.l.)

— *Siistiä kalustettuja huoneita* vuokrattavana ja hyvää ruokaa saatavana O. Kiiskiseltä, 327 Robertson St.
L. T.

SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ ottaa vastaan kellosepän alalle kuuluvaa työtä. Fort William, 223 Robertson st. **I .Louhela.**

S. Koivuniemi ottaa vastaan yläolevalle liikkeelle kellonkorjuuta **123 Albert katu.** (K.L.)

— *Huviretki Hopeasaarelle.* Huvilaiva "Forest City" lähtee Arthurista Booth tokalta klo 8.30 aamulla ja Fort Williamista Subway tokalta klo 9,15 a. p.

— *Harvinainen tilaisuus* on tänä iltana "Pirtillä". Siellä esitetään tärisyttävä murhenäytelmä 'Elämän myrskyssä.'Kappale on niin vereen menevä, että se väkisinkin panee kyyeleet nousemaan silmiin. — Kuka ei tällaista haluaisi katsella! Tietystikin jokainen rientää kilvan illalla haalille ja ne, jotka tahtovat saada oikein hyvän paikan, ostavat tiketin etukäteen osaston ravintolasta. — Eihän se maksa kuin 50 ja 35 senttiä.

— Kaikki jotka retkelle aijotte, varustakaa itsenne aikanaan, yllämainitun aikataulun mukaan. — Huomioon otettava seikka williamilaisille on se, että ensi sunnuntaina ovat sähköjohdot suljettu koko kaupungissa koko päivän, joten ei katuvaunut kulje ollenkaan. Siis jos on jollakulla aikomus ollut mennä "Isolle joelle" niin täytyy se tässä tapauksessa syrjäyttää ja helposti voi sen suunnitelman liittää yhteiseen joukkueeseen Hopeasaarelle. Siellä varmaan tulee olemaan hauska päivä, sillä "ilonasettajat" varustavat aivokoppansa kaikellaista mahdollista humoria niin täyteen, että riittääkin sitä siellä yhdeksi päiväksi. — Kaikki rientäkää ostamaan tiketit — eihän ne maksa kuin 60 senttiä edestakaisin. Myydään osaston ravintolassa ja Pajusen saunassa.

Pankkeihin Suomessa.

Tallettakaa sentähden säästörahanne seuraaviin Suomen pankeista:

SUOMEN YHDYSPANKKI, KANSALLIS-OSAKE-PANKKI,
POHJOISMAIDEN OSAKE-PANKKI, WAASAN OSAKE-PANKKI,
TURUN OSAKE-PANKKI, TAMPEREEN OSAKE-PANKKI,

Rahoja talletettaviksi näihin pankkeihin lähetetään paraimmin

NIELSEN & LUNDBECK'IN kautta,

Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa.

24 STATE STREET, NEW YORK

PUHDISTUSMYYNTI

MIESTEN PUKUJA hinta $15.00, nyt $9.85
MIESTEN HIENOJA KENKIÄ (ilman paperia). Tavallinen hinta $5.00, nyt $2.75
OIKEITA PANAMAHATTUJA ..... sisäänostohinnoilla
HUOPAHATTUJA, ollut $2.00, nyt ..... 98c.
LAKKIA suuri valikoima, ennen 75c. — nyt ..... 49c.
HIEOJA PÄÄLLYSPAITOJA, ollut $1.50, nyt ..... 98c.
TYÖPAITOJA ..... puolella hinnalla
LASTEN ALUSVAATTEITA, ollut 35c., nyt ..... 25c.
POIKAIN KESÄPUSEROITA, ollut 75c., nyt ..... 49c.
POIKAIN KESÄPUSEROITA, ollut $1.25, nyt ..... 98c.
LINOLEUMIMATTOJA, ollut 60c., nyt ..... 45c. jaardi
ÖLJYMATTOJA, ollut 35c., nyt ..... 29c. jaardi
RULLAKARTIINEJA, ollut 35c., nyt ..... 25c.

THE KYRO-HELLBERG CO., LTD.
282 BAY STREET
PORT ARTHUR, ONT.

Port Arthurin ympäristöltä.

KIERTÄVÄN TEILTÄ .

Mattawan, Ont., C. N. R:n varrella on "seksuuna"-miesten olinpaikka ilman suomalaisia. Mutta noin viisi mailia tästä itään käsin on erään sillan korjuutöissä 30 miestä, niistä 16 suomalaista. Täällä kirjallisuuden ja lehtien kauppa sujui kelpolailla lopuksi, vaikka ensiksi näytti asiat olevan kuivuneessa tilassa. Niin, niin pojat, puhuen asiat ratkeavat. Kelpo "jätkiä" vaan olitte oman liikkeenne "Työkansan" tukemisessa, koska lähemmäs parikymmentä "tolsua" panitte liikkeelle, saadaksenne työläisten tärkeintä omaisuutta, tietoa itsellenne. Salomaiden kaukaisimmilekin paikoille on työläisten mukana sosialismin kaksiteräinen totuuden miekka tiensä uurtanut. Työn jättiläinen sen kulkua yhä enemmän jouduttaa vapauttajanansa.

Shabaqua, Ont., on myös C. N. R:n varrella. Täällä on suomalaisia tien korjaustöissä. Tästä myös alkaa tie toisille kämpille, jonne menee "Työkansaa" siellä oleville työläisille, joista osa oli tilaisuudessa ostamaan kirjoja kämpälle mennessänsä. "Seksuuna"-sakki kokolailla tunsi velvollisuutensa tietoisuutensa kartuttamisessa, lukuunottamatta paria raatajaa, jotka tuntuivat yksinomaan tekevän ajatustyötä "rikastumisen" haaveilu-maailmassa. No, koettaa sopii, miten tuurissanne onnistutte. Varma asia kuitenkin on, mitä hartaimmin "tiedätte rikastuvanne", sitä otollisemmaksi uhriksi muunnostutte suurristäjienne orjalaumoissa.

Jos työläisjoukot todellakin ottavat todenteolla toteuttaaksensa kuuluisan individualistisen teoreetikon Smith'in oppinkappaleena: "se, joka ei ole mitään saanut, ei ole mitään ansainnutkaan", niin kylläpä yrittää taidatte saada. Eiköhän ansiopuoli ole työläisellä sentään koko suuri: kaikkihan on työläisen kaikkivoivan käden liikkeen tulosta, mutta vallan toinen asia on onko työläinen saanut niistä miten paljon itselleen. Ei ole — tuskin leipää siksi ajaksi kuin uupuneena työstään majaansa tulee. Siksipä rikastumisen loruilut työläisille merkitsevät samaa kuin loiseläjille luulo, että hekin ovat hyödyksi yhteiskunnallemme. Silloin vasta työläinen todella "rikastuu", kun hän oivaltaa itselleen vaatia riippumattoman elämän, työnsä tulokset, jotka yllinkyllin takaavat kaiken hyvinvoinnin. Mutta sitä ennen tarvitaan entistä enemmän valistavan kirjallisuuden levenemistä niiden työläisten sekaan, jotka haaveilevat rikastumistansa nykyisen ryöväri-järjestelmänkin vallitessa.

Mabella, Ont., on C. N. R:n varrella suomalaisista muodostunut pienoinen kylä. "Seksuuna"-sakki on, yhtä lukuunottamatta, kansalaisiamme. Täällä on kaikkiaan kymmenkunta perhettä, saaden kukin elatuksensa rautatien töistä, sekä muutamat osaltaan alulla olevista uutisasutuksistansa. Niin, mitäkö muuta sitten tänne kuuluu? Sitä vaan ,että täällä on sosialistinen elämänymmärrys hiivatin lujan jalan sijan saanut. Heti ensi henkäyksissäni saavuttuani kylään haiskahti asiamies aparaattini jotain proletaarimaista kiukkua nykypäivien oloja vastaan. Ajattelin: ahaa — tämähän on se paikka, josta kirjakauppamme hoitajatar Ellen Puro tiesi sanoa: "Kyllä siellä kirjat kauppansa tekevät." Hän oli täällä suvilaitumella yhden viikon. Oikein sanottu, ennenkuin olin erilläni kylästä, olin heille jättänyt lehtiämme, kirjoja y. m. alun neljättäkymmenen doll. arvosta. Täällä on rautatiesähköttäjänä tov. W. F. Cullen, kuuluen suomalaisen vaimonsa Ellenin kanssa Port Arthurin engl. kieliseen osastoon. He ovat innokkaita puoluetovereita, kuten monet muutkin täällä. Cullen hommaa nykyisin laajennusta entiselle ruokatavaraliikkeelleen. Hän sanoi, asiansa kuntoon saatuansa, ottavansa jotakin kirjallisuutta, kirjotuspaperia y. m. pikku tavaraa kirjakaupan alalle kuuluvaa, jota suomalaiset y. m. haluavat. Nämä sanoi tov. Cullen tilaavansa Työkansasta, ensin tiedusteltuaan minulta jälleenmyyjän ehtoja, jotka esitin hänelle niin edulliselta kannalta, kuin liikkeemme voi suinkin myöntää. Talvisin kuuluu olevan ympäristöllä metsätöissä työläisiä lukuisat määrät, jonee paikallaan tov. Cullenin puuhat. Tov. S. Taipalus on tänne ansiokkaasti levittänyt puoluelehtiämme. Tänne tuleekin joka asuntoon "Työkansa", sekä useita "Väkäleukoja".

Mabellan asukkaiden järkiperäinen elämänkatsomus kelpaa esimerkiksi suuremmillekin suomalaisille asutuksille. Sellaista se on, kun työläiset ovat tarttuneet tositiedon varastoihin kiinni, niin heitä elähyttää valistuksen ylevät päämäärät.

T. k. ensimäinen päivä alkaa täkäläisellä rautatien pysäkillä postikonttorin toiminta, jota ei ole tähän mennessä ollut, jonka puute on tuottanut hankaluuksia täällä. — Sakeus.

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisianne tai ystävijänne tänne että

„Työkansan" Liikkeessä

Myydään Piletteja

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

KÄYTTÄKÄÄ

Suomalaista parantolaa

Box 335

Sudburyssa Tri K. Sunell

[illegible] ilmotus joka perjan- [illegible]

-Suomalainen Leipuriliike-

ELANTO

200 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM. ONT.

Me valmistamme kuivaa leipää, korppuja y. m.

Uloslähetykset suoritetaan nopeaa ja huolellisesti. (m. to. l.)

RAY STREET & Co

S. W. RAY. PERUSTETTU 1884. C. W. JARVIS

PANKKIIRIT,

PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.

FORT WILLIAM, 202 Simpson st.—601 McTavish st. 700 Victoria ave.

3 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme kun panette säästöön vähintään $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.

Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j.n.e. tulipaloa vastaan.

Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmaa varalta.

Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettejä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. — Myöskin rahaosotteita, jotka lankeavat maksettaviksi postikonttoreissa, myydään kaikkialle maapallolle.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA J. N. Y.
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.